

КУЛТУРА

ИЗКУСТВО В БЪЛГАРИЯ

А Л М А Н А Х

У ЛГБТ арт фест в София

1-4 декември 2009 г.

Център за култура и дебат "Червената къща"

QUEER

ART IN BULGARIA

А Л М А Н А Х

У Sofia LGBT Art Fest

1-4 December 2009

Center for Culture and Debate The Red House

фондация
ресурсен център
bilitis

СОФИЯ
SOFIA
2010

QUEER

ИЗКУСТВО В БЪЛГАРИЯ

А Л М А Н А Х

V ЛГБТ арт фест в София

1-4 декември 2009 г.

Център за култура и дебат „Червената къща“

QUEER

ART IN BULGARIA

А Л М А Н А Х

V Sofia LGBT Art Fest

1-4 December 2009

Center for Culture and Debate The Red House

фондация
ресурсен център
bilitis

СОФИЯ
SOFIA
2010

Куиър изкуство в България
V ЛГБТ арт фест в София
алманах

Издание на Фондация „Ресурсен център - Билитис“

Редакция: *Станислав Панайотов*
Оформление, предпечат и корица: *Лъчезар Маринополски*
Превод: *авторите, Мария Стойчева,*
Катерина Стойкова-Клемер, Димитър Кенаров
Печат: „Симолини 94“ АД
Тираж: 300 бр.

Изданието е подкрепено от *Тръст за гражданско общество в Централна и Източна Европа* и Фондация „Мама Кеш“, Холандия

Изразените тук становища са на авторите и не отразяват непременно мнението на подкрепящите организации.

Queer Art in Bulgaria
V LGBT Art Fest Sofia
almanac

Published by Bilitis Resource Center Foundation

Editor: *Stanimir Panayotov*
Design, prepress & cover: *Lachezar Marinopolski*
Translation: *The Authors, Maria Stoytcheva,*
Katerina Stoykova-Klemer, Dimiter Kenarov
Press: *Print House Simolini 94*
Print run: *300 copies*

This edition has been supported by *Trust for Civil Society in Central & Eastern Europe* and *Mama Cash Foundation, Netherlands*

The positions expressed here belong to their authors and do not necessarily represent the opinion of the supporting organizations.

Съдържание

Contents

Станимир Панайотов От традиция към експеримент	5	Stanimir Panayotov From tradition to experimentation	5
КУИЪР думи Литературно четене в зала „Пеша Николова“, 4 декември 2009 г.		QUEER words Literary reading at “Pesha Nikolova” Hall, 4 december 2009	
Бистра Величкова Обратният път	14 15	Bistra Velichkova The wrong way	14 15
Мирослава Христова (дете) Виенско колело	16 17	Miroslava Christova (child) Ferries wheel	16 18
Васил Костов В Градската градинка Септемврийски дъжд	19 20 21	Vasil Kostov The City Garden September rain	19 20 21
Димана Иванова Желание Покана за баща	22 23 24	Dimana Ivanova Desire Invitation for a father	22 23 24
Мартин Златев Си най-тленен... Краят на света Фотография	25 26 27 27	Martin Zlatev You are most mortal... The end of the world Photography	25 26 27 27
Емил Христов Цианид Бунгало Радост Пингвин	28 29 29 30 30	Emil Christov Cyanide Bungalow Joy Penguin	28 29 29 30 30
Станимир Панайотов Сърце от червеи Вериги в небесата	31 32 33	Stanimir Panayotov A heart of worms Fetters in heavens	31 32 33
Николай Атанасов Корони !!!!! СОЦ-АВАНГАРД Работническо дело Вълци МАНИФЕСТАЦИЯ!	35 36 36 37 40 42	Nikolay Atanasov Wolves Borisov Garden Roots	35 41 43 43

КУИЪР визии

Обща изложба

Зала „Гъливер“, 1-18 декември 2009 г.

QUEER visions

Collective Exposition

“Gulliver” Hall, 1-18 december 2009

Наталия Тодорова

Разкриване

46 Natalia Todorova

47 Disclosure

46

47

Силвия Павлова

Езда

Кристина

Двете

Змеица ме либи, мамо

На сутринта

Блян

Ела

48 Silvia Pavlova

49 Riding

50 Christina

51 The two

52 A serpentine loves me, mother

53 In the morning

54 Reverie

55 Come

48

49

50

51

52

53

54

55

Сияна Карапанова

Аз

56 Syana Karapanova

57 Me

56

57

Ясен Згуровски

Царици 1

Царици 2

Царици 3

58 Yassen Zgurovski

59 Queens 1

60 Queens 2

61 Queens 3

58

59

60

61

Мирела Караджова

Разкриване

Чиста любов

62 Mirella Karadzhova

63 Coming out of the closet

64 Pure love

62

63

64

От традиция към експеримент

Този сборник е почти пълна документация на петия гей-лесбийски фестивал в София. Той изглежда съзнателно недефиниран като „културен“, доколкото принадлежи на културата на фестивалите и тяхната логика да предпоставят чрез времепространственото си повторение някаква традиция и establishment, който не винаги съществува забележимо. Но повторението не е традиция. То възпроизвежда съзнание за традиция, но не и съдържание. По различен начин, историята на този фестивал е частичен отглас на съдбата на ЛГБТ активизма и неговите ключови дефицити: градскост, елитарност, липса на солидаризация. Говоря обективно: артикулацията на една култура (културата на активизма или „културата“ на гей културата в един много по-социологически смисъл) е нещо повече от идеологическа платформа за събирания на обезателно еманципирали се от хомофобското кресчендо културни потребители на вносно изкуство, но все пак изисква идеология. В този смисъл до този момент фестивалът е по-скоро нейна безгласна традиция-платформа за сравнително малко, мълчаливи или в най-лошия случай несъществуващи участници.

Това изглежда се променя за пет години, може би защото повторението изисква и усилия. Те на свой ред не липсват, а едно от тях е събиране вътрешните гласове на въпросната култура. Така това пето издание на фестивала беше и донякъде „първо“, постигайки по-голяма видимост на българските участници под общата тема „Куиър изкуство в Централна и Източна Европа“. Фестивалът е директен резултат от отворената платформа на културната политика на Център за култура и дебат „Червената къща“, съиницииран заедно с активисти и доброволци, които подкрепят идеологията на гей културата. Изданието, което държите в ръцете си, е също така пионерско по рода си: учтиво подпомогнато от Тръста за гражданско общество в Централна и Източна Европа и Mama Cash, то има за цел да архивира именно това развитие на фестивала до едновременно интегрирани усилия на организатори и участници, т.е. на активизъм и изкуство. Този архив прокарва разлика между постижение и успех – той е по-скоро първото. Колкото и елитарни, градски, херметични да са тези усилия, ще повторя, че повторението им привежда в действие традицията в истинския експеримент с тази култура – именно нейното стимулиране и откриване на публики и контра-публики (които впрочем не липсват).

Но възможността петото издание на фестивала да произведе своя печатен аналог в никакъв случай не е просто финансовата подкрепа. По-скоро обръщането към по-широката общност от артисти и хора на словото произведе обратна връзка, които изпълниха програмата на фестивала така, че документацията да затвори в себе си

From tradition to experimentation

This tiny volume is the nearly full documentation of the fifth Sofia Gay & Lesbian Festival. It appears to be consciously undefined as “cultural”, so long as it belongs to the cultures of festivals and their logic of implying, in their spatio-temporal repetition, a tradition and establishment, and the latter does not always exist noticeably. In a different way, the history of this festival is partially resonant to the faith of LGBT activism and its central deficiencies: metropolitanism, elitism, lack of solidarization. I speak without bias: the articulation of a culture (the culture of activism or “the culture” of the gay culture in a much more sociological sense) is more than an ideological platform for the gatherings of connisseurs of imported art, and yet it demands ideology. In that sense the festival is rather its voiceless platform/tradition for relatively few, silent, or, at worse, inexistent participants.

This seems to change for five years time, perhaps because repetition demands labours. Labours are not absent, and one of them is gathering the inner voices of the culture in question. Thus, this fifth festival line-up made it, to some degree, the “first” one, achieving a greater visibility of Bulgarian participants under the common slogan “Queer Art in Central and Eastern Europe”. The festival is the direct result of the Center for Culture and Debate “The Red House” and its open platform of cultural policy, being co-initiated with activists and volunteers supporting the ideology of queer culture. The volume in your hands is a pioneer one in its kind: kindly supported by the Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe, it aims at archiving precisely this development of the festival to the simultaneously integrated efforts of organizers and participants, i.e., of activism and art. But this edition draws a line between achievement and success – it is more of the first. However elitist, metropolitan, and hermetic these efforts are, I will repeat that their repetition alone enacts the festival tradition to real experimentation with that culture – namely, its stimulation and discovery of publics and counter-publics (which, by the way, are not absent).

But the possibility to produce the printed doppelganger of the festival is not merely financial support. Rather, addressing the larger community of artists and authors did produce a feedback, and they filled up the fest schedule so that the documentation close in itself the authentic process of communion between authors that have interlaced, decidedly or not so decidedly, sexuality (and thus elements of their living world) into the imaginary and real world of their artifact, and the public – the communication’s guarantee. It is not the totality of inter-integrated sexual identity, materiality, sign, idea that construe the event, but the sum of their tensions against the public. In this case the tension is doubled, in as

автентичен процес на общуване между автори, решително или не толкова решително преплели сексуалността - и с това елементи от техния жизнен свят - във въображаемия и реалния свят на своя артефакт, и публиката - гарантът на комуникацията. Не съвкупността от взаимоинтегрираните сексуална идентичност, материалност, знак, идея конструират събитието, а сумата от техните напрежения срещу публиката. В този случай напрежението е двойно, доколкото е фокусирано върху всички онези думи и неща от живота, съдържащи биполярната ни любов към „sex“-а.

Концентрацията върху културната продукция и лични приноси, създадени от българските участници и вписването им в нарочен преглед вече предполага осъзнатост и включеност за случващото се в изкуството на себеидентифицирали се ЛГБТ автори от бившия комунистически блок. В някои жанрове (изобразителни изкуства) това следва да е безусловно видно, в други (поезия и проза) може да е нарочно скрито. Спорно е дали товарът на социополитическото минало има решаваща роля за изказа на предимно младите участници, но то все още има поне косвена роля в разпределението на тематики, а с това и сфери на влияние в съвременното българско изкуство, които бяха до голяма степен разпределени през 90-те години. Този фестивал е донякъде въпрос и стимул за това, защо хомосексуалната идентичност не е създала изследователска нишка и критична линия в изкуството ни. Изглежда, че една от малкото теми в българското изкуство, неполучили своя публичен излаз, е именно хомосексуалното желание. Докато това е по-скоро изследователски въпрос, фестивалът е практикуването на разкриването и неговите разхождащи се скелети и закачалки (находчиво изразено от инсталацията на Наталия Тодорова) в така или иначе широкоразпространен процес на необходимо и видимо изразяване на опити, далеч надскачащи някога табуираните сексуални идентичности и чевръстото им категоризиране в „субкултура на фашливо съзнание“.

Отделните събития, композиращи фестивала, възпроизвеждат усилията в масовата и в по-елитарната и подълбинната, често ъндърграунд, естетика да се говори в България публично за това, което в обществото ни старателно се пропагандира като личната сфера: сексуалността, разпъната между избора и съдбата, а с всичко това и покоряващата общество и медии реторика на някаква си сексуална тайнственост. Традиционната резистентност на куиър изкуството към тази изнудваща, душегубна и фалшива класификация на себепреживяването събира в себе си не просто представите на хомосексуалния автор за това, какво е да си различен в света на предварително взетите решения, но и какво е да си себеидентичен. Следователно какво се случва в едно общество на прага да се откаже от тези решения, изправено пред заплахата да загуби стабилния образ на хетеросексуалната привилегия в света на репрезентациите? Всъщност директно губейки не контрола над, а самите репрезентации. Защото първо точно това се случва в режима на „безсрамната“, „парадираща“,

much as the focus goes to all those words and things in life that contain our bipolar love for “sex”.

Concentrating on the cultural production and individual contributions done by Bulgarian participants and their entering the intended subject matter already presumes a degree of mindedness and inclusion within developments of the art of self-identified LGBT authors from the ex-communist bloc. In some of the genres (as with fine arts) this might be unconditionally visible, and in others (as with fiction and poetry) it may be purposefully hidden. It is disputable whether the burden of sociopolitical past has a crucial part to play for the expression of the predominantly young participants, but it still has a mediate side in the distribution of subject matters and therefore of spheres of influence within contemporary art that have been largely dispatched through the 1990s. This festival is to some degree a question and a stimulus for why homosexual identity has not created a research and critical line in Bulgarian arts. It appears that one of the very few subject matters which have not received their public exit is namely homosexual desire. While this is more of a research question, the festival is rather exercising the coming out of its walking skeletons and hangers (ingeniously expressed by Natalia Todorova's installation) in an otherwise wider process of necessary and visible expression of efforts well surpassing the once tabooed sexual identities and their nimble categorization in “the subculture of false consciousness”.

The particular events composing the festival reproduce efforts from mass and more elitist and deeper, often underground aesthetics to talk publicly in Bulgaria about what is here diligently propagated as the personal domain: the sexuality as crucified between choice and destiny, and with all this – the all conquering rethorics for society and media of some sexual enigmaticism. The traditional resistance of queer art against this extorting, ruinous and false classification of self-experiencing gathers in itself not merely the homosexual author's conceptions on what it is to be different in a world of the previously drawn decision, but what it is to be self-identical. Hence, what is going on in a society at the brink of forsaking these decisions, facing the menace of loosing the sturdy image of heterosexual privilege in the world of representations? Actually, primarily loosing not the control over, but representations themselves. For this is what happens at first in the regime of “shameless”, “flaunting”, “demonstrative” and (as it is quite fashionable to charge today) extorting “multi-culti” LGBT culture.

Traditionally, in nearly all of its reincarnations queer arts assiduously evade the cultural logic of late-capitalist consumerism – at least facially while playing with facialities. Just as the sense of (and its effects on) assimilation in the legal and social quests of LGBT people question the sense of belonging and relatedness among them, so the coming from the cultural landscape's background (subculture) to foreground (mass culture) affects the sense of authenticity

„демонстративна“ и (както е модно да се вменява днес) изнудваческа „мулти-култи“ култура на ЛГБТ хората.

По традиция в почти всичките си превъплъщения куиър изкуството старателно се изпълзва от културната логика на къснокапиталистическия консумеризъм – поне привидно, докато си играе с привидностите. Както усещането за (и ефектите на) асимилация при законовите и социални борби на ЛГБТ хората поставят под въпрос чувството за общност и свързаност между тях, така и излизането от фона (субкултурата) към предния план (масовата култура) на културния пейзаж засяга усещането за автентичност на куиър артистите и тяхната вродена или приписана ексцентричност. Причина за това е хронотопната едновременност на избуяването на гей-лесбийския въпрос и пост-модерния авангард от края на 60-те. Това своевремие предполага – и съхранява инстинктивно в себе си – отглеждането на една уникална (за някои сепаратистка) натура, неизменно преплетена с изразните средства на късната модерност и постмодерните крайности на натоварваща хипер-бъбривост и отблъскваща необщителност. Куиър изкуството запазва за себе си изразните средства на анахронизма, метонимията, анти-символизма и анти-повествованието, идиолекта, дори примитивната естетика, като отглас на своето принудително аутсайдерство и отхвърленост от света на високото изкуство до (и включително) модернизма. Станало е интелектуално клише играта с повърхността, а не с дълбочината да се счита за по-дълбинното изкуство; на места куиър изкуството вече е еманация на това клише.

В света на гей срама преди 60-те, самата хомосексуалност е добре регулирана естетика. В най-добрия случай добре маскирана под трансисторически образи, събиращи най-доброто от Сократ и Уайлд. Циркулира образът на нещастния индивидуалист, който извлича всички горестни ползи на изолацията си и ги превръща в своя социален капитал – следователно сферата на изкуството му е поверена като предварително подсказана възможност за единствено лично „щастие“ и социална полезност. Или пък е поверена ролята на радикално отхвърления и обезателно отрицателен, безпоследствено разбунтуван ироник на обществото, затворен отново в стереотипа на единствената му възможна гордост – общото интелектуално израстване за сметка на вътрешната нищета, депривация и дематериализация на личността. Това са изтънчени версии на една полезност, на една хомосексуална „жертвост“, която от своя страна е реплика на буржоазна система от понятия (чест, дълг, благоприличие), буквално инсталирана между хомосексуалното и хетеросексуалното тяло. Има и други вариации, разбира се, до и след 60-те, но прегръщането на радикалната шейсетарска естетика от неприкрити куиър артисти в северноамериканския и западноевропейския свят е открито реакционерско и като такава, тя трябва да може да разиграва стереотипите на артистично съпреживяване на сексуалния Аз и удобната другост, осигурена на естаблишмънта тогава, когато той използва една система от артистични похвати, систематично и съзнателно изключвали хомосексуалното желание. Артистичното включ-

in queer artists and their innate or ascribed queerness. The reason behind this is the chronotopic simultaneity in the eruption of both the gay-lesbian question and the 60's post-modern avant-garde. This timeliness implies – and instinctually preserves in itself – the breeding of a unique (and for some separatist) nature, invariably intertwined with the expressions of late modernity and the post-modern excesses of lavishing loquacity and repugnant incommunicativeness. Queer art reserves for itself the expressions of anachronism, metonymy, anti-simbolism and anti-narrativity, the idiolect, or even the primitive aesthetics, as the echo of its compulsory outsiderhood and disavowal from the world of high art up until (and including) modernism. It is now an intellectual cliché that the play with surface and faciality, and not with the deep is the deeper art; elsewhere queer art is already the emanation of such a cliché.

In the 60's gay shame world, homosexuality alone is a well regulated aesthetics. At best, it is silenced under trans-historical images, bringing together the best of Socrates and Wilde. First circulates the image of an unhappy individualist, extracting all the sorrowful benefits of isolation by transforming them in the social capital of one's own – and therefore the art world is entrusted to him or her as a preliminarily suggested possibility for the singular individual "happiness" and social utility. Or then what is entrusted is the part of a radically disavowed and necessarily disavowing and unproductively raged ironic of society, caged again within the stereotype of the only possible pride – the overall intellectual growing at the expense of internal poverty, deprivation and dematerialization of the personality. These are the exquisite versions of a utility, of a homosexual "self-immolation", which in turn echoes a bourgeois system of concepts (dignity, duty, decency) that is literally installed between the homosexual and the heterosexual body. Sure, there are other variations before and up to the 60s; but the embrace of the radical 60's aesthetics by non-closeted queer artists from the North-American and Western European world is openly reactionary and as such it should be capable of playing out and with stereotypes of the artistic co-experiencing of the sexual Self and the comforting alterity guaranteed for the establishment just when it utilizes a system of artistic expression, one that systematically and consciously excludes the homosexual desire. The artistic participation in this long series of exclusions is accompanied with very interesting issues, some of which observed within the festival's frames. (For example the pastoralism of Silvia Pavlova in 2009 or the art of Alexander Gerginov from the 2008 expo correspond somewhat unproblematically to the aforementioned radicalism, while Yassen Zgurovski's trash art alone runs a tendency in its own liminal genre.)

To be sure, today there exist sufficient number of archeologies of homosexual desire in arts, including the conscious construal and subsequent conceptualization of whole iconographies in painting and sculpture, as well as in vari-

ване в тази верига от изключения е съпроводено с много интересни проблеми, някои от които наблюдаваме в рамките на този фестивал. (Например пасторализма в картините на Силвия Павлова или картините на Александър Гергинов от изложбата през 2008 г. се съотнасят някак безпроблемно към радикалността, докато траш арта на Ясен Згуровски сам оформя тенденция в собствения си граничен жанр.)

Разбира се, днес има достатъчно археологии на хомосексуалното минало в изкуството, в това число и съзнателно конструиране и доконципиране на цели иконографии в живописата и скулптурата, и в различни традиции на романа и поезията. Гей-лесбийските изследвания политизираха достатъчно автори и артисти в миналото там, където то е било старателно ефективно да премълчава и прикрива с дефекти нещо, само по себе си дефектно – хомосексуалното, като го свежда до унижителна медицинска метафора, която трудно може да бъде защитавана от съвременна гледна точка с гордост и без предрасъдъци през призмите на романтизма и символизма, метафората и алегорията, и „дълбочината“.

В този набързо очертан контекст едно локално поражда не на куиър изкуство само по себе си е въодушевяващо, но то е подчинено на допълнителни дефицити, които съпътстват често нечетливия му интертекст или пък още по-объркващата му искреност. Късно пристигнал и селективно контролиран, западният авангард в Източна Европа, днес достатъчно критикуван и асимилиран от масовата култура, поставя няколко проблема пред куиър авторите в региона и България. От една страна, вглеждането в културни традиции на наративи за хомосексуалността е почти мимолетна хрумка, имайки предвид съгласуваната съветско-сталинистка визия за семейството и социалистическата научна патологизация на хомосексуалността, впрочем достатъчно огледална на западните режими на стигматизация, макар и с друга идеология. Едва ли ще открием възпроизвеждане на нещо, което е било забранено за (въз)произвеждане. От друга страна, конкретната съпричастност към куиър изкуството днес изисква познаване на един все още чужд на нас опит за политическа канонизация на миналото и производство (или според някои фалшиво симулиране) на самосъзнание, което се разпространява по-скоро на нивото на общността и нейния интерес да постанови и защити устойчиво присъствие в миналото, отколкото на нивото на пожелателна и обща социална съпричастност в настоящето. В това отношение изкуствата и активизма споделят проблеми.

Активизмът изисква обратна връзка с общността така, както и куиър артистите се нуждаят от своята публика. Общият проблем между активизма и изкуството е аналогичният дефицит на едно липсващо минало и едно оспорвано настояще, което е постоянно оспорвано чрез обвинения в гей-лесбийски буквализъм на западни стратегии за освобождение в един деполитизиран свят, в който малцина искат „освобождението“. Формулиране, прилагане и агитация на гей-лесбийския въпрос в обществен интерес в първия случай, и познаването, усвояването и интерпретацията на естетическата идеология на гей културата във втория случай.

ous traditions of novel and poetry. Gay-lesbian studies politicized enough authors and artists where the past has been studiously effective to silence and cover over with defects what is considered defective by itself – the homosexual, reducing it to a degrading medical metaphor that could hardly be defended today with pride and without prejudice through the lens of romanticism and symbolism, metaphor and allegory, and “the deep”.

In such a briefly outlined context, the local engendering of queer art is itself exciting, yet it is submitted to complementary deficiencies accompanying its often illegible intertext or its even more perplexing sincerity. Belated and selectively controlled, the Western avant-garde in Eastern Europe, sufficiently criticized and assimilated by mass culture today, imposes few problems for the regional queer artist. On the one hand, scrutinizing cultural genealogies of homosexual narratives is a merely transient flash, considering the coordinated Soviet-Stalinist notion of the family and the socialist scientific pathologization of homosexuality, which otherwise mirrors enough the Western regimes of stigmatization, albeit with another ideology. Hardly would we discover the reproduction of something forbidden to (re)produce. On the other hand, the specific allegiance to queer art today demands the acknowledgement of a still outlandish to us attempt for political canonization of the past and the production (or, for some, the false simulation) of self-consciousness, distributed on the community level and its interest to establish and defend a sustainable presence in the past rather than on the level of an only advisable and trifling social solidarity in the present. In this relation art and activism have to share.

Activism needs a feedback from the community just as queer artists need their audience. The shared problem between activism and art is the analogous deficiency of a missing past and a contested present which is continually interrogated with recriminations in gay-lesbian literalism of Western strategies for liberation in the recent depoliticized world where few would wish “liberation”. Formulating, implementing and agitating on the gay-lesbian question in the first case, and acknowledging, absorbing and interpreting the aesthetic ideology of queer culture in the second. In spaces of public debate, the economy of messages sent by the activists is reduced to the lightning discharge of theses with no contextualization. In the highly objectified art world, patterns of artistic identification and expression are all too short and evanescent for a talk on existing queer culture, the context of which is the denial of series of representation as repulsive and anti-aesthetic (think in the first place of the nude male body or its obverse, the commodified lesbian body). Thus, the activists run the risk of transforming themselves into cheap media orators and repeaters of Western and non-understandable theses, and queer artists run the risk of remaining in the ready-made subcultural reign while attempting to radicalize a now instituted anti-aes-

В пространствата на публичния дебат икономиката на посланията, изпращани от активистите, е сведена до светкавично изстрелване на тези без контекстуализирането им. В света на предметния и обектифициран свят на изкуството, пътищата за артистична идентификация и изразяване са прекалено кратки и мимолетни, за да може да се говори за съществуваща куиър култура, чийто контекст е отричането на редица репрезентации като противни и анти-естетически (на първо време помислете за голото мъжко тяло или за опъката му страна - стоковото лесбийско тяло). Така активистите рискуват да се превърнат в евтини медийни оратори и повтарячи на западни и неразбираеми тези, а куиър артистите рискуват да останат в субкултурното царство докато се опитват да радикализират една вече институирана анти-естетика, която всъщност експлоатират, в официален общностен дискурс, или още по-дръзкото – да хомосексуализират съществуващ жанр или канон. Във всекидневното общуване със себе си ние участваме в спектакли на образи и думи, части от които открадваме съзнателно или не като артефакти и интегрираме в спонтанни идентификации, без обезателно да разбираме смисъла им. Една общност без ясна естетическа идеология и изразяване е възможна, разбира се, но предимно на субкултурно ниво, където ежедневието и изкуството кулминират в бързоусвоими стилове на живот и изразяване без рефлексия, по навик. Със същия навик можем да продаваме тази субкултура като фестивална традиция с идеология, която малцина припознават. (Дълбоко се съмнявам, че голямата част от куиър артистите лелеят за хетеросексуалното им одобрение, както и съм скептичен към анти-социалната мимикрия на други автори.) Но на нивото на официалната култура (където публиката, или дори контра-публиката, непосредствено изпълнява легитимността на изразяването) пътят на рефлексията в събитието между смисъл и възприятие е по-дълъг – всъщност споделяното културно пространство го затруднява и така забавя процеса на потапяне в значенията и връзките, произведени от артиста. Така поставянето под въпрос на привилегиите на (хетеро)сексуалността винаги вече е отвъд-културен експеримент. По аналогичен начин нашите разговори като активисти и групи по интереси ни поставят в непосредствената позиция на предварителното действие, но то резонира и изпълнява някаква обществена функция само когато разговорите ни се превърнат в действия и така дебатите между тях забавят нашите намерения, за да бъдат те по-добре разбрани в практиката, когато всъщност сме активисти. Общото между субкултурната логика на куиър изкуството и неговите смущаващи естетики (тук не смятам, че трябва да изискваме от него да е провокиращо) и активистката нагласа за дискутиращи статуквото действия е методът на забавяне скоростта на възприятието – или чрез обскурантизма на куиър естетиките (camp, trash art и т.н.), или чрез разискването на действията за социална промяна в обществените институции (активистки срещи, коалиции, медии, комисии и т.н.). Куиър изкуството и ЛГБТ активизма са, в този смисъл, изкуство на забавянето. Вероятно не само в името на промяната. В източ-

thetics (which in fact they exploit) in an official community discourse, or the bolder step – queering an existing genre or canon. In our everyday communication with ourselves we join spectacles of words and images, pieces of which we steal consciously or not as artifacts and then integrate in spontaneous identifications, without necessarily understanding their meaning. A community without obvious aesthetic ideology is, of course, possible, but largely in the subcultural domain where everyday-life and art culminate in rapidly assimilating lifestyles and expressions with no reflection, habitually. With a similar habit we can sell out this subculture as a festival tradition with ideology recognized by few. (I deeply doubt that the larger portion of queer artists cherish about their heterosexual recognition, as I am skeptical about the anti-social mimicry of others). But on the official culture level (where the public, or even the counter-public, immediately performs the legitimacy of expression) the path of reflection in the event between meaning and perception is longer – in fact the shared cultural space perplexes it and thus delays the process of immersion in the meanings and connections produced by the artists. Thus, the questioning of (hetero)sexuality's privileges is always already an outercultural experiment. Analogically, our conversations as activists and interest groups place us in the immediate position of the premeditated action, but the latter resonates and performs some social function only when our conversations become deeds and therefore debates in-between them are delaying our intentions, so that they are better understood in practice when we are activists in fact. The commonality between the subcultural logic of queer art and its embarrassing aesthetics (and here I do not imply we have to require its being provocative) and the activist mindset of actions that deliberate the status is the method of delaying the speed of perceptions – either via the obscurity of queer aesthetics (camp, trash art, etc.), or via the deliberation of social change activities in public institutions (activist gatherings, coalitions, media, commissions, etc.). Queer art and LGBT activism are, in this sense, the art of delaying. Probably not simply in the name of change. In the Eastern-European case there is a twice more intense meaning to this, so long as we have accepted to perceive ourselves as geopolitically incommensurate to the Western democratic ethos.

In the region of Eastern and Central Europe, the most of LGBT festivals, with the exceptions of Bulgaria and Croatia, to my knowledge, are sporadic and one off events that are normally the result of desire to uncover the often unconscious question within the community what gay culture is, and what are its effects over the community's development. I.e., is it that culture would be the kind of cross-point that will bolster social change, apart from being complementary vehicle for the politicization of everyday-life and stereotypical notions among and outside the LGBT community. Now, considering that gay-lesbian festivals have transformed into a benchmark of cultural diversification and democracy of ex-

ноевропейския вариант в това има два пъти по-интензивен смисъл, доколкото сме се примирили да мислим за себе си като геополитически несъразмерни на западния демократичен етос.

В региона на Източна и Централна Европа повечето ЛГБТ фестивали, ако не греша с изключение на България и Хърватия, са спорадични и еднократни събития, които обикновено са резултат от желанието да се разкрие често несъзнаваният въпрос в общността, какво е гей културата, и какви са нейните ефекти върху развитието на общността. Т.е. дали пък културата няма да е онази точка на пресичане, която да даде тласък към социална промяна, освен като допълнителен способ за политизация на всекидневието и стереотипни възгледи сред и отвъд ЛГБТ общността. Имайки предвид че гей-лесбийските фестивали са се превърнали в белег на културна диверсификация и демократичност на изказа, традиционализирането на такъв фестивал има смисъл на социален експеримент, който да конструира феномен, а после да го отразява така, както често обвиняват активистите, че провокират собственото си неодобрение, за да стигнат до публичността. Често ни се струва, че е много по-възможно чрез комерсиализацията на куиър културата и парадите на гордостта да извършим едно обратно и асиметрично на западния мироглед действие за социална промяна: да постигнем повишаване на осъзнатост чрез това, което на Запад днес се счита за банализирана солидарност. Т.е. от добре организираното улично парти-парад към социален протест, от интегрираната фестивална логика на куиър изкуството към протестно действие. Извършването на този обратен ход изглежда исторически съразмерен, но съмнително успешен, понеже куиър културата е в частност изключваща, доколкото е градски феномен, и също, защото е общностна рефлексия.

В повърхностно-патриархалния порядък на официалната българската култура, тази асиметрия и обръщане на радикални западни инструменти за еманципация в локални популярни формати на забавление (или просто безобидно културно-консуматорско самосъзнание) изглежда подлъгващо логична. Процесът на привидната институционализация на куиър изкуството във фестивална рамка и логика с оглед култивиране, а не просто откриване на репрезентации на хомосексуалността и процесът на мейнстриймिंगа на „гей гордост“ с оглед радикализирането на парада до дългосрочните цели на равенство и приемане се срещат в другата обща черта между изкуството и активизма, а именно: ре-радикализация на западния куиър естаблишмънт и традиция наново, в локален експеримент с естетическите и социални възгледи на общността.

Встрани от тези размисли, ако трябва да сме честни присъщите „крайни“ жестове на куиър културата не са особено привлекателни за ЛГБТ хората в България и този фестивал все още не е намерил своята публика. Подозирам че тя отстоява своята „интегрираност“ само в идеологията на легитимния лайфстайл и културните и модни играчки на идентичността, станали достъпни след разхлабването на

pression, to traditionalize such a festival has the meaning of social experimentation which is to construe a phenomenon and then reflect it the way activists are often blamed for openly provoking their disapproval so that they reach publicity. Oftentimes, it seems to us it is much more possible that, through the commercialization of queer culture and gay prides, we perform a reverse and action for social change, asymmetrical to the western outlook: achieving consciousness-raising through what in the West is today considered commonplace solidarity. I.e., from the well organized street parade-party to social protest, from the integrated festival logic of queer art to protesting activities. Performing such a reverse move appears historically proportionate but suspiciously successful, since queer culture in particular is excluding, being a metropolitan phenomenon, and also because it is community discourse.

In the superficially-patriarchal order of official Bulgarian culture, this asymmetry and reverting of western emancipation toolkits to local pop-and-fun patterns (or merely guileless cultural-consumption consciousness) appears enticingly logical. The process of apparent institutionalization of queer art in the festival workframe and logic with view of cultivating, and not simply discovering representations of homosexuality, and the process of mainstreaming “gay pride” with view of radicalizing the parade to the more long-term objectives of equality and acceptance meet in the other common feature between art and activism, namely, the re-radicalization of the western queer establishment and tradition anew, in a local experimentation with the aesthetic and social conceptions of the community.

These reflections aside, frankly speaking, the intrinsic “extreme” gestures of queer culture are not particularly attractive to LGBT people in Bulgaria and this festival has not yet found its audience. I suspect the community asserts its “integratedness” only within the ideology of a legitimate lifestyle and the cultural and accessible toys of identity that became accessible after the loosening of the aforementioned personality deprivation. The suffocation of queer culture is not far away from its integration.

A recap of five years efforts reveals that the cinema program was predominating, as well as the efforts for overview in fine and applied arts. However, the new development resulting from the contact between organizers and participants, is firstly the mastering of The Red House premises. Thus, in December 2009 the festival took place in most of its spaces, unlike other years. The first of its kind collective queer literary reading in both poetry and fiction, the debate for good practices related to the Act for protection against discrimination, the workshop “Queer art and activism in Central and Eastern Europe”, the collective exposition of artists, the video and cinema programs filled the Red House spaces. But the content still does not exceed this space much the same way it is not exceeded by the audience. Perhaps the possible audiences are much more

споменатата по-горе личностна депривация. Задущаването на гей културата не е много далеч от нейната интеграция.

Петгодишното обобщение показва, че филмовата програма до този момент беше доминираща, както и опитите за преглед в изящните и/или приложни изкуства. Новото в програмата, обаче, в резултат от контакта между организатори и участници, на първо място е овладяването на пространството на „Червената къща“. Така през декември 2009 г. фестивалът се случваше в повечето нейни пространства, за разлика от други години. Първото по рода си литературно четене в права и мерена реч на гей-лесбийски автори, дебатът за добрите практики на прилагането за Закона за защита от дискриминация, уоркшопът „Куиър изкуство и активизъм в Централна и Източна Европа“, общата експозиция на художници, видео и филмовата програма запълниха пространствата на „Червената къща“. Но съдържанието все още не надхвърля пространството така, както то не се надхвърля от публиката. Може би вероятните публики са много по-разнообразни и активирането им зависи от разпръскването на фестивала в други нелегитимно куиър локации. Това е колкото цел, толкова и прогноза.

За организаторите остава въпросът за пространствената логика на този фестивал: той по-всяка вероятност ще е коректив и за неговия тематичен обхват, защото публиката съществува в много пространства, а с тях се появяват прочити и теми. Тенденцията, която трябва и ще бъде включена в развитието на фестивала със сигурност ще има общо с неговата безсрамност да овладява и „обръща“ още пространства така, че да постигне реален терен за експеримент с други, още по-„странни“, публики. Надеждата е че това ще оправдае повторението на традицията и ще й придаде някаква гордост.

Станимир Панайотов

heterogeneous and their activation depends on dispersing the festival to other and illegitimately queer locations. This is both an aim and a prognosis.

So the question left to those in charge with organization is one pertaining to the spatial logic of this festival: probably this will be the corrective for its thematic scope, considering that the audience exists in various spaces, where other readings and subjects appear. The tendency that is to be included in developing the festival will surely have to do with its shamelessness to master and queer more spaces, so that it achieve the real pitch of experimentation with other, even more queer audiences. The hope is this will justify the repetition of tradition and will lend some pride to it.

Stanimir Panayotov

Литературно четене в зала „Пеша Николова“, 4 декември 2009 г.
Literary reading at “Pesha Nikolova” Hall, 4 december 2009

Бистра Величкова
Bistra Velichkova

Бистра Величкова е от град София. Завършила е журналистика в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Като журналистка пише за различни издания. Първите си разкази и есета публикува в рубриката „Млада муза“ на в. „Труд“. Публикувала е и в електронното списание за литература *LiterNet*.

Bistra Velichkova was born in Sofia. She has graduated from Sofia University in Journalism. As a journalist, she writes for various editions. Her first stories and essays have been published in the “Young Muse” column in the daily *Trud*. She has also published for the literary e-zine *LiterNet*.

Обратният път

На М.

Простете ми, че съм такъв
Обратен

Път

Избрах

За вас обратен е за мене прав

Вечер сам вечерям, заедно със вас

Говоря мълчаливо!

Чувате ли? Тук съм!

Говорите и вие, но мълчите

Аз мълча, но ви говоря

Простете ми, че съм такъв

Обратен

Път

Избрах

За вас обратен е за мене прав

Чувате ли?

Новините

по Канал 1

отново заглушават

безмълвния ми вик!

Питате ме „Докога“?

И гледате разсеяно прогнозата за времето.

Утре ще преобладава...

Моето време

Чувате ли?

Чувате ли?

Обратен

Път

Избрах

Утре ще живея

Много по-свободно

И с мъка ще забравя

Вас и този ден

И докато слушате отново новините

Аз пак така безмълвно ще крещя

Чувате ли?

Аз звъня.

Вдигнете!

Простете ми, че съм такъв

Обратен

Път

Избрах

За вас обратен е за мене прав

The wrong way

To M.

Forgive me for what I am

The wrong

Way

I chose

Wrong - for you, The right one - for me

In the evening I dine alone with you

I speak without words

Can you hear me? Yes, it's me!

You speak too, yet you are silent

I am silent, yet I'm talking

Forgive me for what I am

The wrong

Way

I chose

Wrong - for you, The right one - for me

Can you hear me?

The night news

on "Channel 1"

once again drown

my silent scream

"For how much longer?" you ask me

And absently wait to hear the weather forecast

"Tomorrow the weather will be..."

Mine!

Can you hear me?

Can you hear me?

The wrong

Way

I chose

Tomorrow I will live

In a world that is free

And with pain I will forget

About you and about today

And while you are listening the news again

I will still be screaming silently

Can you hear me?

Yes, it's me

Forgive me for what I am

The wrong

Way

I chose

Wrong - for you,

The right one - for me.

Мирослава Христова (дете)

Miroslava Christova (child)

Аз съм от Бургас, на 24 години, родена съм на деня на жената, но празнувам именния си ден на деня на детето. обичам оранжево и да спя много. Последното обаче не обичам да практикувам нощем. Притежавам пътен знак и наргиле, които обикалят често сменящите се декори на квартирите ми. Наскоро установих, че не съм чела повечето книги, които имам. Доста съм разхвърляна, но обяснявам на мама, че това е творчески хаос, в който понякога и аз се губя. Но за това тихо! Ако ме срещнеш заблудена из града, или закъсняваща за някоя лекция, не отказвам да ме черпиш бира, ром, коняк, мента, джин, вино, чай, горещ шоколад. Едва тогава можем да обсъдим политическите ми възгледи, както и религиозните такива, какво мисля за глобалното затопляне, световната конспирация, каква музика обичам и какви филми гледам. Едва тогава! А това, че уча френски, не означава, че можеш да ми кажеш „кажи нещо на френски“ и да очакваш наистина да го направя.

I am from the city of Bourgas, 24 years old, born on the Women's Day, but I celebrate my Name Day on the occasion of the Children's Day. I love the orange colour and I am a long sleeper. The latter, however, I do not exercise at night. I possess a road sign and a hookah and they go about the often changing sceneries of my rooms. Recently, I discovered I have not read most of the books I have. I am quite messy, but I tell my mother this is but a creative chaos, where at times I too get lost. But hush about this! If you meet me wandering about cross the city, or in late for some lecture, I would not decline you from treating me with beer, rum, cognac, mint liqueur, gin, wine, tea, hot chocolate. It is just then that we can discuss my political, as well as religious views, what I think about the global warming, the world conspiracy, what music I love and what movies I watch. Just then! And the fact that I study French does not mean you can tell me "tell me something in French", and then expect me to really do it.

Виенско колело

Видях я до виенското колело. Държеше розов захарен памук и с три пръста късаше от него. Вятърът разпиляваше косата ѝ и няколко кичура попаднаха върху лепкавите ѝ устни. Тя се засмя. Не можеше да ме види на опашката за билети, защото слънцето светеше в очите ѝ, но за това пък аз можех да видя златистите косъмчета по ръцете ѝ. Дали и тя чакаше някой да купи билети за виенското колело? До нея нямаше никой, един празен кръг, около който шумеше хаосът на събота следобед. Дали още я е страх от високо? Гледаше голямото колело, което точно спираше завъртането си. Силно изскърца и хората от долните кабинки започнаха да слизат. Други се качваха. При добър късмет моят ред предстоеше след половин час. Поне така пишеше на билета. Скоро всички чакащи за колелото изчезнаха във високото.

Помня я винаги огряна от слънце и тогава очите ѝ ставаха лилави. Понякога, съвсем близо до нея, този цвят ме плашеше — като небе с приближаваща буря и заформящи се светкавици. Ако много дълго гледах, почти усещах хладния полъх и мириса на озон. Но слънцето, този път истинското, ме връщаше към реалността и очите ѝ придобиваха нормалния си цвят — сини. Помня очите ѝ и сутрин, сънена, мигаща бързо, докато ме фиксира и се усмихне. В тези няколко секунди ставах буреносно сини.

Беше свършила с памука и сега изхвърляше пръчката в едно препълнено кошче. Внимателно я напъха в една бутилка, за да не паднат боклуци. Все още беше сама, не се оглеждаше за никого и се моlex така да си остане. Моlex се и да не ме забележи. Харесваше ми само аз да я наблюдавам от дистанция. Една мелодия ме разсея и я изгубих от поглед. Беше латерна, която един красив и висок мъж със сериозно изражение въртеше. Гледаше в пространството или през хората и въртеше. Пред него се спря момченце на 2-3 години и го зяпна с отворена уста и леко изплезен език. Майка му дойде да си го прибере. Музиката се лееше бавно и се смесваше с радио хитовете от павилиона за билети. Започнах да я търся дискретно с поглед. Не смеех да изляза от прикритието си в сянката на павилиона. Пролетният вятър носеше аромата на цъфнали дървета наоколо.

Помня, че любимият ѝ цвят беше зеленият и имаше всякакви дрехи, шалове, чанти и сувенири в зелено. От онова хубавото зелено, леко тъмното, тревното, ирландското. Без да е натрапчиво. Ключодържателят ѝ беше дестелина. Тази лека мания ми напомняше едновременно на зима и пролет. Не обичаше зимата и студа. Предпочиташе да е топло и слънчево. И разбира се, зелено. Разлистващо се, ароматно, пролетно и слънцето да напича русолявата ѝ коса и да знае, че скоро ще е време за сандали и къси панталонки. Предвкушаше лятото и дългите дни ѝ носеща щастието на повече слънце, по-малко дрехи и тен на

ръкави. През пролетта никнеха любимите ѝ жълти цветя — минзухари, нарциси и някое рядко жълто лале. Всеки ден на път за вкъщи ѝ купувах цветя, а през есента ѝ носех жълти слънчеви листа, за да не тъгува много по лятото.

Видях я на едно от стрелбищата с плюшени играчки и малки ненужни неща. Целеше се дълго преди всеки изстрел, но нито веднъж не улучи малката точка в центъра на мишената. После тръгна към блъскащите се колички и спря да погледа. Не знаех дали иска да се качи или предпочиташе да наблюдава смеещите се хора на фона на ужасната музика. Аз смятах да се кача след като слеза от виенското колело, но сега се разколебах. Там тя можеше да ме види без дори аз да я забележа, или пък по-плашещото — да засечем погледи. Какво ще направи тя, как ще реагирам аз? Усмивка, подминаване, поздрав, кое?

Помня, че си купих пижама, за да ѝ давам старата си, когато преспиваше у нас. Така се сдобих с пижама с моя любим цвят — оранжев, а тя получи с нейния — зелен, и бяхме доволни. И винаги опаковаше подаръците за мен в оранжева хартия. А веднъж беше влязла в стаята ми, докато ме нямало, покрила мебелите с найлон и боядисала стените в този цвят. Не можех да повярвам, че е направила всичко съвсем сама.

Обичаше малките сезонни плодове — черешите в края на май, ягодите през юни и юлските малини. А аз обичах да ѝ ги подавам в устата и да наблюдавам как устните ѝ червенеят, докато цялата сияе и се кикоти, а моите пръсти са полепнали в сладък сок. Когато не беше сезона, се зареждаше с червени ароматни свещи, а и аз ѝ носех по някоя за всеки случай.

Дойде моят ред за виенското колело. Тя беше достатъчно далече и тръгнах със забързани крачки. Беше ме страх да започна да се оглеждам, а и това бяха най-много петдесет метра все пак. Наредих се с другите хора на опашката. Чу се отново изскърцване при забавянето на движението и първата кабинка се опразни. Движехме се напред. Избърсах потта от челото си. Устата ми беше пресъхнала, но нямаше време да ходя за вода. Качих се и сложих предпазния колан със затворени очи. Кабинката ми все още не потегляше нагоре. Тогава я видях. Стоеше в края на опашката и гледаше право в мен. Усетих пулса на сърцето ми в гърлото. А тя се усмихна леко. Залюлях се. Кабинката се залюля във въздуха. Започнах да се издигам. Погледнах нагоре. Виенското колело беше ослепително бяло.

Ferries wheel

I saw her at the Ferris wheel. She was holding pink candy floss and three of her fingers were engaged in taking chunks of it. The wind was ruffling her hair and few strands laid themselves over her moist lips. She laughed. She could not see me at the ticket's queue for the sun was blinding her, but I was able to see the blonde microscopic hairs on her arms. Was she also waiting for someone to buy tickets for the Ferris wheel? There was no one around her, an empty circle, around which the hum of a Saturday morning was singing its tune. Is she still afraid of heights? She was watching the big wheel which was just coming to a standstill from its spin. The wheel squeaked and the people from the lower seats started climbing off. Others were climbing on. If I was lucky, my turn, I estimated, was to come in about half an hour time. At least that is what the ticket shoed. Soon all of the people who were waiting had embarked on the wheel ride high up in the sky.

I always remember her being bathed in the sunlight when her eyes used to become purple. Sometimes, when I found myself very close to her this color frightened me – it was like a sky hiding in itself a nearing storm and lightning lurking to come out and strike. If I would hold my gaze for too long I could almost smell the puff of wind and smell of ozone. But the sun, this time the real one, would always bring me back to reality and her eyes would return to their normal color – blue. I remember her eyes in the mornings, when she was sleepy, blinking fast until she was able to focus her gaze on me and smile. In these few second her eyes used to turn into stormy blue.

She had finished with the candy floss and was now busy depositing the naked stick in the overflowing rubbish bin. She carefully stuck it into an empty bottle so that the rest of the rubbish doesn't fall out. She was still by herself, she wasn't looking around as if expecting anyone and I prayed it remained that way. I also prayed she did not notice me. I only liked it when I was watching her, from a distance. A tune playing distracted me and I lost her for a moment. It was a hurdy-gurdy being played by a handsome, tall man, with the greatest of seriousness. He was staring through space or through the people and was playing. A little boy of 2 or 3 years of age stopped in front of him and gaped with an open mouth and slightly stretched out tongue. His mother came to take him away. The music had a slow feel to it and blended with the radio hits streaming from the various pavilions and ticket stands. I started browsing with a discreet look through the crowds for her. I did not dare come out of my concealment in the shade of the pavilion. The spring wind was carrying the scent of blooming trees all around me.

I remember her favourite color being green and her having all sort of clothes, scarves, bags and souvenirs, all of them green. It was that lovely green color, slightly dark, grassy-like, Irish. It wasn't the intrusive, loud green. Her key holder was a clover. This little mania reminded me of summer and winter altogether. She did not like the cold and winter. She preferred the warm and sunny. And of course – the green – blossoming, scented and summer green, and her sun shining in her blondish hair, and she wanted to know that soon it will be the sea-

son of shorts and sandals. She could taste the summer before it arrived and the long days brought her happiness under more of the summer sun, less clothes, and the tan which formed on her arms up to the line of the sleeves of her T-shirt. Her favorite yellow flowers would blossom in spring – saffrons, daffodils and a rare yellow tulip. I would buy her flowers ever day on my way home and during autumn I would bring her leaves dipped in sunlight so she doesn't feel sad about the summer.

I saw her at one of the shooting ranges, the ones where you can win plush toys and small unnecessary things. She aimed for a long time before each shot, but she failed to hit the little dot in the centre of the target. Then she started off for the little crash cars and stopped looking for a while. I did not know if she wanted to climb on or did she prefer to observe the laughing people blending with the terrible music which was playing. I planned on climbing on myself after I had gotten off the Ferris wheel, but now I hesitated. I could have been seen by her there, without me even being aware of it. Or even the scarier thing – our gazes meeting! What would she do, how would I react? A smile, an ignorant passing-by, a greeting, what was it going to be?

I remember I had bought a pair of pajamas, so that I could give her use my old one when she was coming over to my place. This way I got myself a pajamas in my favorite color – orange, and she got hers – green, and we were content. And she always wrapped all the gifts she had for me in orange paper. And this one time she had come into my room, while I was out and had covered the furniture with nylon, and painted the walls orange. I could not believe she had done all this by herself.

She loved the tiny little seasonal fruits – the cherries – typical for the end of May, the strawberries in June, and the July olives. And I loved placing them in her mouth and watching how her lips reddened, while her whole being radiates and how she laughed and my fingers were all sticky with the sweetness of the fruity juice. When the season was over she would stock up on red aroma candles and I myself used to bring her one or two just in case.

It was my turn on the Ferris wheel. She was far enough so I quickened my pace, I was afraid of looking around too much, and besides, the distance was no more than 50 meters. I took my turn amongst the other people in the queue. A squeaking sound came once again from the slowing down Ferris wheel and the first seat was now empty. We were moving forward. I wiped the sweat off my forehead. My mouth was dry, but there was no time to go and get water. I got on and fastened the seat belt with my eyes closed. We were moving but my seat was still in the lower. Then I saw her. She was standing at the end of the queue and was looking straight at me. I felt the beat of my heart rose up in my throat, and she smiled slightly. I swayed and the seat swayed in the air. I started rising higher in the air. I looked up. The Ferris wheel was blindingly white.

*Translated from Bulgarian to English
by Maria Stoytcheva*

Васил Костов

Vasil Kostov

Възпитан от правилата на Демокрацията, съм прекарал детството си по запрашените улици на нашата мила София. Как това да не породи желание за изкуство у мен? Истината е, че винаги съм имал активна арт страна, било то изразяваща се в изобразително изкуство, музика, поезия или просто нещо шарено.

Започнах да пиша лирика преди няколко години и за няколко месеца това се превърна в един от най-сладките начини да се откъсвам от чуждата реалност и да влизам в своята. Сега уча журналистика в Софийски университет, а професионално се развивам в сферата на човешките ресурси. Участието си в гей-лесбийския фестивал приемам като своя начин да кажа едно голямо „Не“ на твърденията, че гей култура в България не съществува и едно още по-голямо „Не“ на твърденията, че у нас не е окей да си гей. Водя пълноценен и щастлив живот, което до известна степен е възможно именно защото в моя свят е окей да си всичко.

Being educated after the rules of Democracy, I have spent my childhood on the dusty streets of our precious Sofia. How can this bear not a desire for the arts inside me? Truly, I have ever had my active art persona, whether expressed in painting, music, poetry or just something motley.

I began writing verses few years ago and in a few months time this turned out to be one of the sweetest ways to disconnect with the reality of others, and to enter mine. Now I am studying Journalism in Sofia University, and professionally I am into Human Resources. I consider my participation in the Sofia Gay-Lesbian Festival a way of saying a big “No” to claims that there is no gay culture in Bulgaria and an even greater “No” to the claim that here being gay is not OK. I am living a complete and happy life, which is partly possible precisely because in my world it is OK to be everything.

В Градската градинка

Паля си цигара,
думите не спират.
След поредния оргазъм,
сякаш ме връхлитат.
За всички дъждове проливни,
и карти проиграни.
За любовниците анонимни,
или нечути, невидяни.
Хиляди ли всички бяха,
а може би милион.
В мен за час и два живяха,
и ги отпращах с пощальон.
Пращах ги и вече бяха чужди,
а аз готов за нова драма.
Пращах ги в пакет "Ненужни",
без марка, без адрес, без телеграма.

Ще ме срещнеш в облачен следобед,
на пейка в Градската градинка.
Ще оглеждам този свят безплоден,
как се бият за ласка и стотинка.
Гледай ме, ала не ме прекъсвай,
не ме превръщай в своя принц.
Погледът си пак и пак извърщай,
чак до египетския сфинкс.

С ръце не ме гали, ласките си запази,
не един и двама съм предал.
От думите ти като мазохист ще ме боли,
La retórica es tu arma más letal.

И така ме отпрати от своя свят,
за да бродя из съдбата си голяма.
И така ще забравиш мен и лъскавия влак,
без марка, без адрес, без телеграма.

The City Garden

*With a lighter to my lips,
my words are one with smoke.
Never had a goodnight kiss,
or the L word talk.
And all the lovers that I've had,
each one a shadow with no name.
They turned my skin into a map,
of all the times I said OK.
They were my Ones and only,
if only for an hour and a half.
Then I would send them on their way,
with nothing but a scar.*

*When skies are gray and blurry,
you'll find me in the City Garden.
As if I'm thinking of a day that's sunny,
as if my eyes are now a burden.
Don't stop to ask me if I'm fine,
or think I can be your treasure.
Run before your world's on fire,
Run before I bring you pleasure.*

*Don't lay your hands on me,
or I will raise my eyebrow.
Don't say you'll always be here,
*La retórica es tu arma más letal.**

*I hope you'll manage to forget me,
and you have to go so far.
I'll burn your heart! You have to leave me....
with nothing but a scar.*

Септемврийски дъжд

Дъждът дойде.
Суров. Студен.
Напомни ми за теб.
Разплакано дете,
а в него мъж сломен.
Среброто пари като лед.
Тръгва без посока той напред.
Спре се тук и там,
гледа и се пита.
"Кой остави ме да бродя сам?
И детето в мене също скита."
Погледни - облак е. Бял, дъждовен.
Може би ще ми помогне.
Ала издава стон гробовен,
иска с камшик отново да ме погне.
И тръгвам, а до мен детето
а дали пък не е мъжът?
Вали. Не вижда се небето.
Сякаш иска ме дъждът.
Да ме владее и воюва,
като огън-сладострастник.
А после душата да изплува,
на върха като удавник.

И нищо не остана. Само дъжд.
Нежен. Топъл.
Напомни ми за теб.
По кожата ми лази кръст,
и чувам онзи вопъл -
пари като лед.

Настоявам някой да ми каже,
дали е невъзможно.
Че онзи мъж е тук да ми покаже,
че всъщност не е сложно.
Настоявам някой да докаже,
че всъщност детето ме обича.
Но не искам просто думи да изкаже,
искам во веки да се врича.

September rain

*The rain came down.
Hard. Cold.
It reminded me of you.
Tears in eyes so brown,
Eyes of a child, a child so old.
Silver teardrops burned his face,
yet he walked the world with grace.
"Why, did someone leave me all alone,"
sometimes he would ask.
"And the child in me so old has grown,"
and he would then turn to the world of rasp.
I'm walking with the child beside me,
or was that the man?
A cloud so white shall always guide me,
a cloud that had once made me run.
Rain - covering the sky with ashes,
shedding drops of passion and of lust.
It's as if I am seduced by flashes,
it's as if I'm gonna drown in dust.*

*And there's no one else to listen to. Just rain.
Tender. Warm.
It reminded me of you.
My skin so wet is full of pain,
and it's growing like a storm,
giving me a fading scent - of you.*

*I demand that someone speaks,
that someone gives me faith.
The man in me I don't believe,
the love in me is fake.
I demand that someone reaches out,
and mends the broken heart in me.
I demand they throw him out,
and let my soul be love-free.*

*And the rain came down... hard, cold.
It reminded me of you.*

Translated by the author

Димана Иванова

Dimana Ivanova

Димана Иванова е родена през 1979 г. в град Варна. През 2003 г. се дипломира в Софийския университет като магистър-филолог с две специалности – славянска филология с профил чешки език и литература и френска филология. Два пъти е носител на наградата за млади чешки преводачи от конкурса „По стъпките на Григор Ленков“, организиран от Чешкия център в София – през 2002 г. за превод на разказа „Калокагатия“ на Франтишек Гелнер и през 2006 г. за превод на поезията на Катержина Рудченкова, Луиза Новакова, Радек Малий и Радек Фридрих. През 2006 г. е приета за редовен докторант по сравнително литературознание към Института по компаративистика към Катедрата по чешка литература и теория на литературата на Философския факултет на Карловия Университет в Прага. Пише дисертация върху поезията на чешкия декаденс в сравнителен аспект. През 2008 г. спечелва конкурс към Института по славистика „Ян Станислав“ на Словацка академия на науките в Братислава за чуждестранен докторантски проект. Автор е на редица статии и изследвания от областта на сравнителното литературознание на български и чешки език. Редовен сътрудник е на чешкото електронно списание www.iliteratura.cz в рубриката за български книги. Има публикувани стихове във вестниците *Литературен вестник* и *Словото днес* и електронните издания *Литклуб* и *Public Republic*.

Dimana Ivanova was born in 1979 in Varna. In 2003 she has graduated as a MA philologist from Sofia University in both Slavic Studies (with a minor in Czech Studies) and French Literary Studies. She is a two-times winner of the young Czech translators competition *Following the Steps of Grygor Lenkov*, organized by the Czech Cultural Center in Sofia – in 2002 for her translation of František Gellner's story "Kalokagatya" and in 2006 for her translations in poetry of Kateřina Rudčénková, Luisa Nováková, Radek Malý and Radek Friedrich. In 2006 she enrolled as a regular PHD student in Comparative Literary Studies at the Institute of Comparative Studies, a unit of the Department of Czech Literature and Theory of Literature in the Faculty of Philosophy, Carlow University, Prague. Her PHD project concentrates on Czech decadence in comparative perspective. In 2008 she has won the Jan Stanislav Institute of Slavic Studies Prize for foreign student's project at the Slovak Academy of Sciences in Bratislava. She authored a number of articles and studies in comparative literary studies in both Bulgarian and Czech language. Dimana is also a regular contributor to the Bulgarian books section in the Czech e-zine www.iliteratura.cz. She has published poetry in the Bulgarian *Literaturen Vestnik* and *Slovoto Dnes* and the e-zines *Litclub* and *Public Republic*.

Желание

Искам да те оплета в косите си,
опаковам в кожата си,
и нахлузя върху пръста си,
като рана от венчален пръстен.
Бих искала Вълтава да пресъхне
или докрай да изтощи водите си
под лодката на нашите желания,
а вечер цветни сънища да пророкуват
пейзажите на всяко наше бъдеще.
Искам да те облека във цветовете си
подобно лист в палитрата на Муха,
а устните ми всяка нощ да разчертават
по папируса на красивото ти тяло
най-трайно темперираниите партитури
като на Дворжак в нотната тетрадка.
Искам да те видя как се скланяш
във пристъпа на меланхолия,
във късата си, рисова поличка
от паранетите на моста Лондон Бридж.
Омотай ме в твоите прегръдки
като в хамак, от който няма ставане!...
Бих искала да видя как танцува
небето над любовното ни полюляване.

Desire

*I want to weave you in my hair,
pack you in my skin,
slip you on my finger,
like a wound from a wedding ring.
I'd like Vltava to dry up
or utterly exhaust its waters
under the boat of our desires,
and night time colorful dreams to predict
the landscapes of each of our futures.
I'd like to dress you in my colors
like a leaf in Muha's palette,
and my lips each night to draw
on the papyrus of your beautiful body
well-tempered scores
from Dvořák's music notebook.
I want to see you bowing
in the onslaught of melancholy,
in your short, ribbed skirt
from the rails of London Bridge.
Wind me in your hugs
as in a hammock there is no getting out of!...
I'd like to see how the sky dances
above our loving swing.*

Покана за баща

*„И видях Ново небе и Нова земя,
на които царуваха правдата!“*

Откровение от Йоан Богослов

Обади ми се от Америка
и каза:
- Детето си заченах сам-сама!
От въздуха,
все още влажен от дъха на океана,
от вятъра, по който ми изпрати
целувки,
песни,
ангели,
и птици,
писма като магически кълбета,
в които се оглежда
любовта ни.
Ела при мен!
Върни се незабавно!
Детето има нужда от баща!

И тръгвам аз към теб, като Сизиф,
катеря се
по нервите от пъпни върви,
с разтворени ръце, като Разпятие,
аз балансирам по въжето на екватора,
прострял между Европа и Америка
прането от уханни, бели облаци
подобно чисто нови, детски дрешки.
Пълзя, със мъка, тежка като раница,
и с раница като гърбица, пълна
с хавлии, блузки, памперси и книги -
аз, костенурката, изгърбена от Ероса
на всичките несбъднати желания,
пълзя към теб, момиче от Америка,
като към Новата земя
на вечността ни!

Invitation for a father

*“And I saw a New sky and a New land,
which were governed by truth!”*

Revelation by Apostle John

She called from America
and said:
“I conceived my child alone!”
From the air,
still wet in space,
caught by the ocean's breath,
the wind through which you sent me
kisses,
songs,
angels,
and birds!
Letters, like alchemical globes,
into which stares
our love!
Come to me!
Come back immediately!
The child needs a father!

And I set off to you, like Sisyphus,
I climb
along the umbilical nerves,
with arms open like a crucifixion,
I balance on the rope of the Equator,
hung between Europe and America,
the laundry of fragrant, white clouds,
like brand-new baby clothes,
with blankets of azure and passion!
I crawl with sorrow, heavy as a backpack,
and a backpack, like a hump, full
of towels, shirts, diapers and books -
I, the turtle, hunched by Eros
from all unfulfilled desires,
I crawl towards you, a girl from America,
as if towards the New land
of our eternity!

*Translated from Bulgarian to English
by Katerina Stoykova-Klemer*

Мартин Златев
Martin Zlatev

Мартин Златев е роден през 1982 г. в София. Има издадени две стихосбирки – *Скоба* (Макрос, 2005) и *Implosion* (Макрос, 2007 г.).

Martin Zlatev was born in 1982 in Sofia. He is the author of two poetry books – *Parenthesis* (Macros, 2005) and *Implosion* (Macros, 2007).

Си най-тленен,
когато сключваш сутрин босите си крака
около торса ми.

Скъсаните със зъби и палец сребърни опаковки
събираме в метална китайска кутия
с мустакати дракони
от бисквити на майка ти,
от черен чай преди това.
Намери ме
вътре някъде.

Събираш сняг с голи ръце,
мокри филтри за кафе
и поленнала по челото потна коса.
Тичал си.

Ще се опиташ да обелиш ябълката,
без да вдигаш ножа,
и ще поставиш спиралената обвивка
върху корема ми.

Мразя те най-много,
когато си нещо повече от тялото си.
Бучици пръст има тази нощ по чаршафите,
намери ме някъде
вътре в тях,
по-навътре, някъде по-навътре.

*You are most mortal
when you are enclosing
your bare feet
around my torso.*

*Tored down silver packings,
we gather in a metal box with
moustached dragons
filled before with cookies of your mother and
with black tea.
Find me
somewhere inside.*

*You pile up snow with your bare hands,
wet filters of coffee
and sweaty hair gluing on the forehead.
You have been running.*

*You will try to peel
the skin of the apple
without removing the knife,
you will put the spiral
on my belly.*

*I hate you the most when you are
something more than your body.*

*There were lumps of soil
this night within our bed sheets,
find me somewhere inside,
inside, somewhere more inside.*

Краят на света

ръкавите ти са напоени с отровна слюнка

*извършвайки дъбъл фистинг в устата ми,
попита как ми е името*

и аз го казах

тебе бях при себе си, когото не бях познавал

продължавахме да гладуваме

*ти освети кухините на хладилника
но намерихме само лишеи*

*в една празна кутия от пица на пода
помръдна умираща бяла мечка*

*погледнах през прозореца,
който е огледало,
осеяно с черупки:
краят на света*

някой ме вика, някой ме вика

*ти никога не преживя това,
което ти причиних със смъртта си*

The end of the world

your sleeves are soaked with toxic saliva

*doing double fisting in my mouth
you asked me what is my name*

and I said it

I was you by myself whom I have not known

we went on starving

*you illuminated the hollows of the fridge
and we found only lichen*

*in an empty pizza box on the floor
stirred a dying polar bear*

*I saw through the window
that is a mirror:
the end of the world*

*somebody's calling me
somebody's calling me*

*you never survived
what I did to you
with my death.*

Фотография

*Тялото ти,
погледнато отгоре,
затиснато
като
черен кораб
в арктиката
на прегръдката ми.*

Photography

*Your body
seen from above
stuck
like a black ship
in the arctic
of my embrace.*

Translated by the author

Емил Христов
Emil Christov

Емил Христов е роден през 1983 г. в София. Автор е на поетическата книга *Аквариум* (Макрос, 2007) и е печелил няколко национални поетически награди. Стихотворенията му са включвани в антологии на австрийски, български, хърватски, немски и словенски езици. В момента работи по втората си книга, озаглавена *Подходящо тяло*.

Emil Christov was born in 1983 in Sofia. He is the author of a collection of poems entitled *Aquarium* (Macros, 2007) and the winner of several national prizes for poetry. His poems have been included in Austrian, Bulgarian, Croatian, German and Slovenian anthologies. He is currently working on his second poetry book entitled *A Proper Body*.

Цианид

на Алън Тюринг

*Все същият колапс на клетъчно равнище,
същото равнодушие
при изричането на имената в поредица:
Ева Браун, Распутин, Гьоринг,
Химлер, Каротърс, Хитлер, Тюринг.*

*Последният е този, в когото се влюбвам –
неразрешии алгоритъм, репетиция
по библейски сюжет с омерзителен край,
в който те изгонват от ада
или ти порастват цици.
И си изкусител, и си изкусен.*

Cyanide

To Alan Turing

*Always the same collapse on cell level,
the identical indifference
when saying the names in series:
Eva Braun, Rasputin, Göring,
Himmler, Carothers, Hitler, Turing.*

*The last one is the one I fall in love with:
poser, rehearsal
on a biblical story with a worthless end
in which they out you from hell or you grow tits –
seduced and seducer at the same time.*

Бунгало

*Това, което наричат пълно безветрие
(поезията отсъства,
както когато се любим на плажа по светло)
лъчите падат перпендикулярно
и неуместно за фотография,
шатрата на сини и бели райета, опустошена
от сухия вятър и прекомерното слънце,
водата в басейна, покрита с лис-
та и мухи, това е краят
на неговия курортен сезон. Раз-
дялата приближава бавно
като луксозна бяла яхта –
с има-няма два морски възела,
напълно достатъчни да увиснем.*

Bungalow

*That which is known as a dead calm
(the poetry is absent, just like when
we make love on the beach in the daylight):
the sunbeams fall perpendicularly
and inappropriately for photography;
the tent in blue and white stripes, devastated
by the dry wind and the excessive sun;
the water in the pool, covered
with leaves and flies –
this is the end of his holiday season.
The parting approaches slowly
like a luxurious white yacht
at not more than two sea knots –
enough for us to remain hanging.*

Радост

Същото въодушевление
като в минутите, в които пеперудата
напуска кухия хитин на какавидата,
смачканите целофанени крилца
се изпъват лъскави,
фините власинки добиват цвят
и се групират в шарка.
Така величествено протича
живителният му сок
в мен.

Joy

*The same ardour
as in the moments, when the butterfly
leaves the hollow chitin of the pupa –
the crumpled cellophane wings
stretch silkily,
the sheer pappus gain colour
and group into patterns.
So augustly runs
his life-giving juice
deep into me.*

Пингвин

Търкалям камъка, който не е яйце,
по глазирания склон на Антарктика
(точно след Амазония, в края
на зоопарка).

Да разперя перки и да литна
е антиприродно – добре скроен
е фракът ми, но ще се сцени
от напъна.

Дирижирам камъка, изправен да е.
Насред оркестрината, голямото сърцевидно
езеро, строени поименно – предишните
ми камъни.

Penguin

*I roll the stone which is not an egg,
on the glazed slope of the Antarctic
(right after Amazon – at the end
of the zoo).*

*To spread my fins and fly away
is against nature – my tailored
dress-coat would rip along the seams
if strained.*

*I conduct the stone to stay erect.
In the middle of the orchestra, the vast
heart-shaped lake, arranged by names –
my previous stones.*

Translated by the author

Станимир Панайотов
Stanimir Panayotov

Станимир Панайотов е роден през 1982 г. в Сливен. Завършил е философия в Софийския университет, в момента е студент в магистърската програма по философия и gender изследвания в Института за социални и хуманитарни науки „Евро-Балкан“ в Скопие, Македония. Публикувал е свои статии в различни културни и научни периодични издания в България, Македония, Хърватия и др. Работи в областите на континенталната философия и queer и gender изследванията. Първата му поетическа книга *Бог vs. F31* предстои да излезе през 2010 г.

Stanimir Panayotov was born in 1982 in Sliven. He graduated in Philosophy from Sofia University and is now a graduate student in Philosophy & Gender Studies at the Institute of Social Sciences and Humanities *Euro-Balkan* in Skopje, Macedonia. Stanimir has written articles for various cultural periodicals and journals in Bulgaria, Macedonia, Croatia, etc. He works in the areas of continental philosophy, queer and gender studies. His first poetry book named *God vs. F31* is due in 2010.

Сърце от червеи

пронизван сред шубрака нощен гъст
надига вой крепускулярният му вид
кофраж за еднокамерно сърце

той крачеше по уличните коридори
той ходеше из (гrrrr)адските тоалетни
той милееше за псетата-тореадори

ти автоасфикс с поленнал деним
ти астропрасе копнеещо за спин
ти червей грижлив с жена и деца
аз пумпал лентяй не дете а баща

твоя жена - прилежен но жена
твой роб - хомосексуален син
твое аз - недостигащ Y-баща
твой X - дефицитна астрална

свиня: йерофант, комета, жлеза

аз аз архи-роб
потенцио-микроб
серво-хипоталамус
псевдо-нострадамус

единствен аз съм черна дупка за сърцето ти
от червеи които ще приема не да храня

ще ги преглътна да полегнат мъртви
но не в безлюдната ми амигдала
но не в спираловидните плутоаорти
боя ги. те са слепи. паравоенни кохорти.

прощавам им че имат еднокамерни сърца,
но на теб не, теб те оставям да узнаеш, че

ноктюрен съм, но не съм нощта
астероиден съм, но не и копеле
анален съм, но не съм ти баща

като кошмар в най-лошата ти нощ съм
но не съм нощта

помни че птиците не ще да отлетят
на изток от париж

A heart of worms

pierced amid nightly thick coppice
his crepuscular species sets a howl
a casing for one-ventricular heart

he stalked over the street corridors
he went in the urrrbanworld toilets
he pined for the scampy toreadors

you wearing sticky denim autoasphyx
you man are the HIV-craving astropig
you caring married conjugal & wormy
me fidgety loafer not a kid but a daddy

your matron - diligent yet fem
your slave - a homosexual son
your self - insufficient Y-dad
your X - too scarce and astral

a piggy: a hierophant, a comet, a gland

oh me arche-slave
the potentio-microbe
a servo-hypothalamus
a pseudo-nostradamus

uniquely me a black hole of your heart made
of worms which I will clasp but not to breed

I will gulp and lodge them dead down
and not into my deserted amygdale
and not inside my helical plutoaortas
I count them, blind, paramartial cohorts.

I pardoned them for having
the one-ventricular hearts
of theirs, but you I did not,
you are left to know that

I am nocturnal, but I am not the night
I am asteroidic, but I am not a bastard
I am also anal, but I am not your dad

I am the nightmare in the worst of your nights
yet not the night

remember that red birds are not to fly out
in the east of paris

Вериги в небесата

Fetters in heavens

„Не хапи ръката, която те храни.“

K. Osmosis / SPK

„Don't bite the hand that feeds you.“

K. Osmosis / SPK

аз в брич и ти в брич
той кожата филира
не знаели умирали мутирали
в стени от хиляди години а
в тях ухилените мускули
са контрахирали минавали
унивали тапетите са плакали

me in leathers and you in leathers
they wipe the skin to pains
we unknowing mortified mutated
in walls for thousand of years and
deep them down the smirky muscles
have contrahered passed through and
desponded while the wall-papers have wailed

skinboi, беше ли време когато
с никакъв спомен правехме
секс, ненужни деца, пиехме li
плюс serox гръбнаците прави
блъскахме о необезпокоени стени oi

skinboi, was there the time when
out of remembrance we made
sex, unneeded children, gulping li
plus serox, the upright spines
banged onto walls undisturbed oi

skinheadboi блъскат ребрата
тези тухли с присмех
тези тухли са сенки в
сърцата ни ням е колапсът

skinheadboi the ribs go bang
those bricks with a ridicule
those bricks are umbras in
our hearts the collapse is mute

добре skin oi устата отварям устата
шегата на бога е добродетел из усти
на тухли в стени: един пряк свидетел

all right skin oi the mouth I open the mouth
the jest of god is a virtue in-between mouths
of bricks in walls: there a direct eyewitness

отваря вратата:

sets open the gates:

да поговорим докторе да
хайде докторе знам си ти си
доктор опасен да им разкажем
играта играта на бог да приключи
сега защото сами на бог стъпалата
ще слизат по нашата стълба

let's have a talk doc yes
come on doc I know it you
are hell of a doctor let's give
them a lesson the lesson of god is to end
now for the feet of god alone will be
climbing down our ladder

по нея грес и сперма се борят
в ръката – от тухлите напред

over it all grease and sperm strife
into the hands – out of the bricks

препускат от стените веригите
долу аз облакътен върху стъклото
горе въздуха яздиш препускаш

the fetters gallop down the walls
below I lean elbows on the glass
above you ride the air in gallop

от небето към ануса ми стрелят
някакви александрийски тръгълници а ти
умишлено пропускаш и галиш на телото
стеблото - пънкарският гребен

out of the heavens my anus is shot
by some alexandrian triangles and you
deliberately let it pass and do caress the
body's stem – the punky mohawk

червените момчета ги обесват
прекалено дълго са се целували
и мърсували със стената на плача

see the red boys are being hung
for too long they have kissed and
went whoring with the wailing wall

*а една безразлична комета
заглушава престрелка на
черни качулки с бяла стена*

*в люлката опъва бричът
вилнее бицепсът ти*

*„исус един христос не кали юга”
ебеш ме и предлагаш имена на
тази непроникива революция
вербуван съм вербуван съм обущам те*

*а ти разтапяш и възпяваш ми пластмасовото тяло
комети прокарат електроди в пластмасовата ми уста
милиарди планети изреждат еднаквите си имена в мен
наказан съм да произнасям имената на всички хомозиготи
но на езика на мълчаливите тухли това е само началото*

*and one indifferent comet is
muffling the skirmish of
hoods in black and walls in white*

*the leathers strains in the swing
and your biceps is raging*

*“jesus oedipus christ no kali yuga”
you screw me by suggesting names
of this impenetrating revolution that now
I am recruited, I, recruited, and I put you on*

*and you in turn melt and sing my plastic body
and comets run electrodes past my plastic mouth
billions of planets gang-bang their names inside me
I am sentenced to spell the names of all the homozygotes
but in the silent bricks' language this is just the beginning*

Translated by the author

Николай Атанасов
Nikolay Atanasov

Николай Атанасов е роден през 1978 г. Следвал е българска филология в Софийския университет и английска литература в Брауърд Колидж, САЩ. Автор е на стихосбирките *Ябълка* (Свободно поетическо общество, 1999 г.), издадена с конкурс на Сдружението на българските писатели и *Органични форми* (Алтера, 2007 г.). Печелил е няколко национални награди, между които наградата „Веселин Ханчев“ през 1997 г. и наградата „Южна Пролет“ през 2000 г. Стиховете му са публикувани в САЩ, Англия, Германия, Чехия, Словения, Хърватия и др. През 2010 г. предстои да излезе третата му стихосбирка, под заглавие *Манифестация!*.

Nikolay Atanasov was born in 1978. He has studied Bulgarian Studies at Sofia University and English Literature at Broward College, USA. He is the author of two poetry books – *Apple* (Free Poetic Society, 1999), which was published after the poetic competition of the Bulgarian Writers' Association, and *Organic Forms* (Altera, 2007). Nikolay has won several national prizes for poetry, among them the *Veselin Hanchev Prize* in 1997 and the *South Spring Prize* in 2000. His poems are published in USA, England, Germany, The Czech Republic, Slovenia, Croatia, etc. His new book, entitled *Manifestation!*, is due in 2010.

Корони !!!!!

*Коя от тези грациозни горгони
крепи най-безупречната корона?*

*Василиса
Прасковна
е неземна монахиня
и религията ѝ е твърде популярна;
короната ѝ е внос, защото е руския,
но работи в американска фабрика!*

*Николета
Атанасова
е нескрита консерва -
трудно прощава и гордо хаби нерви;
закърмена е с млякото на безсрамната класа
и си пада по сладострастни пегаси!*

*Мартина
Златева пък
прощава безрезервно
и според всички е истинска кралица!
Короната ѝ трябва да е много модерна,
щом вдъхновява психоаналитици!*

*Емилия
Христова
е волна принцеса -
не ѝ пука кой я обича и кой не;
носи си с гордост короната на ексцеса
и е в крак с новата мода от малко дете!*

*А какво да кажем за лъчистата висшистка
Станимира
Панайотова -
радикалната ни цветарка?
Тя е нашата ултра-релевантна комунистка
и вместо корона носи гребен на пънкарка!*

*... а вий като сте мили и скромни умници,
да не би да не сте короновани кралици?*

Соц-авангард

*"Аз съм толерантен човек към хората,
които имат своите различия, но на мен не
ми допада лично манифестацията и де-
монстрацията на подобни ориентации."*
Сергей Станишев

*Фризуриите им са луксозни орбитални станции
и калкулирани космически екстраваганции,*

*а веждите им са лудетини в балетна школа
и преподават по Балет на произвола.*

*При екземпляри с ексцесивно мъжко оперение
женствеността си е безплатно представление.*

*Езикът им обрива като розова коприва,
освен ако е временно зает с презервативи.*

*На работа са дивни и усърдни рекордьорки,
защото са прикрити компулсивни контрольорки.*

*Отказват да са горди, дръзновени активистки,
защото са звезди, а не злочести идеалистки.*

*Запазват класа даже и след изтощителен купон
с торбички под очите от "Луи Вютон".*

*Когато са самотни и са в отпуска да страдат,
не трепват нито трепет пред
витрините на "Прада",*

*а бързо се прибират от разстройващ ресторант,
за ласки вкъщи с Лили и лиричен лубрикант...*

**“От педеругите ще бегам в Украйна!”
Мишо Шамара**

ЛЕСБИЙСКАТА МОДА ТРЕСЕ НЕЖНИЯ ПОЛ У НАС

● На добър час, педерасти!

Гейт е със забодена пръчка отзад.

Хей, здравей, Тей Скотланд Ярд!

Ексдепутат иска да въргаля обратните в катран

*Жалко ще бъде, ако соцпартията стане
заложник на мекотели и мекоцитки субстанции.*

Няма по-гнусна съдба
от това
един народ да го управляват педерасти по душа.

**Амазонка протестира 2 февруари.
Дамата ожали обратните мъжкар**

В Шатите днес е най на галавера
да си негър
гей
от еврейски
произход
не бачкаш, само ревеш за още права.

*Заголените, прясно избръснати бедра
на двупистовите същества.*

Гейове превземат Москва в събота

Педитата държат да са вътре.

Хомосексуалистическият интернационал става все по-могъщ

Дано надделее разумът и истинската сексуалност на българина.

**НОВИЯТ МЪЖ Е НАРЦИС
ЦИВРИ ЧЕСТО И СИ КУПУВА ПОСИОНИ**

**БРЪЯЛЪТ ТРУДОВИТЕ ПРАВА НА ХОМОСЕКСУАЛИСТИТЕ
СЪС ЗАКОН**

ПЕДАЛИЗАЦИЯ С ВЗЛОМ!

**Първият духач на републиката
издуха фитила на бомбата**

**СЕРГЕЙ
ЕВРОГЕЙ
И НОРМАЛНОРЕЗБОВИ
ДЕПУТАТИ СЕ ОБВИНЯВАТ НА СЕКСУАЛНА ОСНОВА.**

ЛГБ не са НЛО

ХОМОСБОРИЩЕ ПОДЛУДИ БАНИЩОРА

Кои гейове са най-прочути?

Гошо става Грета за 5 минути!

Двама хомоюнаци се целуват

... боклуци, педерурги, екзистенциални тъпунгери...

Измамникът гей остава в ареста

Травестит се трови от ревност

*Но педераст не е само влечение -
при някои политици то е въпрос на
политическо поведение.*

**Всенародно опълчение
срещу гейовете в парламента!**

*Да ни я навират по този начин в лицето
е прекалено.*

СТАНИШЕВ: БЕЗ МУТРИ БОРИСОВ: БЕЗ ГЕЙОВЕ

Защо циганинът е обратен негр?

То си е все пак и диагноза, и перверзия.

Лесбийството аз като че ли го приемам.

Хомопопълзновения

Лесбосцени

Българите световни шампиони по секс

Депутати ни уважават от всички страни.

*В България няма лесбийки, а само жени,
които още не са срещали Бойко Борисов.*

ФИЛИП ДИМИТРОВ ГОВОРИ ТАКА.
ВОДЕН ОТ ТЕЖКА ХОМОСЕКСУАЛНА ЗАВИСИМОСТ.

Гей скандал във футболния екип

Травестит мами баба с птичи грип

**Гей парад
обедини
политици**

Казармата става мечтата на хомосексуалистите

ДАНО ПОНЕ ТЯ СПРЕ ТЕРОРА НА ХОМОДРУЖИНКАТА!

(из българския печат, 1989-2009 г.)

Вълци

Майка ми искаше да покаже на своя
обратен син колко е отворително да лапаш кур.
Взе дървения чукач за честен и ми го вкара в устата. Бях на 14.

Нафора, дърво, грапава пета,
топки, зърна, ухо – когато обичаш някого,
всяка част от тялото му има едно и също свято значение.

Докато поемах чукана в устата ми,
за първи път разпознах вълка, застанал срещу мен -
зелените ириса с кафяви петна, тъмните кръгове под очите,

издължения нос, ивиците прошарена коса
над слепоочията, студа на привидното спокойствие,
преди да скочи, винаги неочаквано, за да ти разкъса гърлото.

В клетката на спретнатата кухня
тя беше побесняло животно, учените твърдят,
че вълците имат известно ниво на самосъзнание. Цялата се тресеше

от злоба, която не разбираше,
никога не бе усетила какво я подхвърляше,
блъскаше и ръфаше цял живот. Празнотата в погледа ѝ беше кошмар

и неочаквано просветление –
сякаш дебело стъкло ни изолираше един от друг
и задавящият лай не се чуваше, не болеше, нямаше нищо общо с мен.

Исках да ти разкажа всичко това, Краси,
години след като ме нахрани с отвореното си сърце
и се опита да ме освободиш от капана на вълчата ми анатомия.

Исках да ти кажа, че тогава не осъзнавах,
че те желаех, за да те прогоня; че те приласкавах, за да те разкъсам;
не знаех колко те обичах, без да умея, и колко ме обичаше, и можеше. Сега знам.

Wolves

*My mother wanted to show her
faggot-of-a-son the abomination of cock-sucking.
She took the wooden pestle and shoved it into my mouth. I was 14.*

*Communion wafer, wood, rough heels,
balls, nipples, an ear – when you love someone,
each part of his body bears the same sacred significance.*

*When I took the pestle into my mouth,
I recognized for the first time the wolf standing before me:
green irises dappled with brown, dark circles under the eyes,*

*elongated muzzle, tufts of grizzled hair
over the temples, the chill of feigned indifference
before the sudden leap for the throat.*

*In the cage of the spick-and-span kitchen
she was a rabid animal, scientists claim
wolves possess a degree of self-consciousness. She was shaking all over*

*with hatred she could not comprehend,
she never saw what kept tossing her back and forth,
what force ripped apart her entire life. The void in her eyes was a nightmare*

*but also a startling revelation –
as if thick glass separated us
and the snarling bark was hushed, didn't hurt, had nothing to do with me.*

*I wanted to tell you all of this, Krasi,
years after you fed me your gaping heart
and failed to release me from the trap of my lupine anatomy.*

*I wanted to tell you what I didn't know back then:
that I longed for you only to drive you away, enticed you to tear you to pieces;
I didn't know I loved you, and couldn't, while you loved me, and could. Now I know.*

МАНИФЕСТАЦИЯ!

ВСЯКА ГЕЙ КРАЛИЦА – ПРИМЕР ЗА ХУЛИГАНИТЕ!

Който не познава парцаливи Лъвици,
не познава България!

**Всяка работна китка и крак –
в такт с “Ален мак”!**

**Всеки красив ден
е санитарен полуден!**

Тая година полушпагати, догодина - цели!

Старомодните Прически –

Враг Номер Едно на Тутраканската Селищна Система!

С ВИРНАТО КУТРЕ –

КЪМ СПРАВЕДЛИВИ СВЕТОВЕ!

Вечна братска дружба между братските народи!

ЗВЕНОВОДКИТЕ –

ВЪОРЪЖЕНИ С ЕСТРАДНИ МЕЛОДИИ!

Болните от любов

по Емил Димитров -

най-здравите болни в света!

Смелите мъже следват мечтата

да станат Истинската жена!

Високото Токче – Враг Номер Едно На Родината!

НОВАТА ПЕТИЛЕТКА В ЛЮБОВТА –

ЗА ЧЕТИРИ ГОДИНИ!

Слънце, въздух, артистизъм – здрав и бодър организъм!

ВСЯКА СУПЕНА КОНСЕРВА –

ЮМРУК В ЛИЦЕТО НА ИМПЕРИАЛИЗМА!

Borisov Garden

*He runs after the butterflies in Borisov Garden,
but can't bring any of them home,
not with his parents around.*

*His secretive flights often trouble him
and he keeps on wasting time
in pursuit of the perfect specimen.*

*He's lost the idea of what he's looking for,
but knows that nothing can please him anymore,
and the prettiest butterfly always gets away.*

*Until one day he's suddenly assailed,
and the fateful encounter puts an end
to the disappointments of the endless hunt.*

*The flawlessly patterned Monarch butterfly
with mesmerizing chitin curves
would spread above him her mighty wings*

*lined with the lightning of her veins,
where contagious milk runs, and her long proboscis
would stick to his lips, and leave them dry.*

Roots

*If you think we'll let you stay
at our house with another man,
and make up a bed for you just like we make
up a bed for your brother and his wife,
you're out of your mind.*

house, another, wife, out of

out of, house

*If you think we'll let you make up a bed for us
just like your brother and his wife make
up a bed for us at their house,
you're out of your mind.*

think, wife, make up, bed

wife, bed

*If you think we'll let you stay
at our house with your wife
and make up a bed for you like we make up
a bed for your brother and his husband,
you're out of your mind.*

let in, wife, brother, out of

wife, out of

out

*Translated from Bulgarian to English
by Dimiter Kenarov*

КУИТЪ
ВИЗИИ

QUEER
VISIONS

Обща изложба Зала „Гъливер“, 1-18 декември 2009 г.
Collective Exposition “Gulliver” Hall, 1-18 december 2009

Наталия Тодорова
Natalia Todorova

Наталия Тодорова е родена през 1984 г. в Луковит. През 2004 г. специализира Ленд Арт/ Mixed Media/ Скулптура в Юенсу, Финландия, а през 2007 г. завършва Националната художествена академия със специалност метал при проф. Богомил Николов. Основателка е на The Fridge - концептуално пространство за експериментално изкуство и платформа за изява на млади автори и на INARTGLASS – студио за художествено стъкло. Към 2010 г. е член към СБХ и понастоящем живее и работи в София.

Философията, която авторката представя в своите произведения, е изразена чрез техниките на минималистичния концептуализъм, абстрактността на простите форми, оп-арта, както и чрез стъклото - един от основните материали за вдъхновение. Участва в редица международни събития. Представя за първи път България в областта на стъклото от страна на младите автори на European Glass Context 2008, Дания.

Natalia Todorova was born in 1984 in Lukovit. In 2004 she specialized in Land Art/ Mixed Media/Sculpture in Joensuu, Finland, and in 2007 graduated in Metal from the National Academy of Arts under Prof. Bofomil Nikolov. She is the founder of The Fridge – a conceptual space for experimental art and young artists' platform, and of INARTGLASS – art glass studio. As of 2010, she is a member of the Union of Bulgarian Artists and is currently living and working in Sofia.

The philosophy the author develops in her works is best expressed with the techniques of minimalistic conceptualism, abstractness of simple forms, op-art, as well as with glass – one of the predominating inspirational materials. She has participated in a number of international art events. Natalia has represented Bulgaria for the first time in the area of Glass Art on behalf of the young artists in the European Glass Context 2008, Denmark.

Разкриване

пространствена инсталация

Намираме се в стая, върху пода на която се прожектират водни кръгове. Успоредно един на друг са поставени два щендера с окачени закачалки, между които има бяла пунктирна линия.

Водата се отразява по нас... Вода, проникваща през пунктираната разграничителна линия, изкуствено разделяща пространството на две, на АЗ и ТИ, на НИЕ и ДРУГИТЕ. Всеки обаче може да бъде намокрен, независимо от коя страна се намира...

Закачалките ще ни накарат да се съблечем, да се разкрием по един или друг начин.

И така потопени единствено бялата пунктирна линия ще ни подсеща, че сме разделени...

Аз, ти, те... Има ли значение? Всички сме мокри и ... разкрити.

текст: Наталия Тодорова

Disclosure

spatial installation

We are located in a room, where water circles are projected on the floor. There are two racks with hangers placed in parallel, and between them there is a white blinking dotted line.

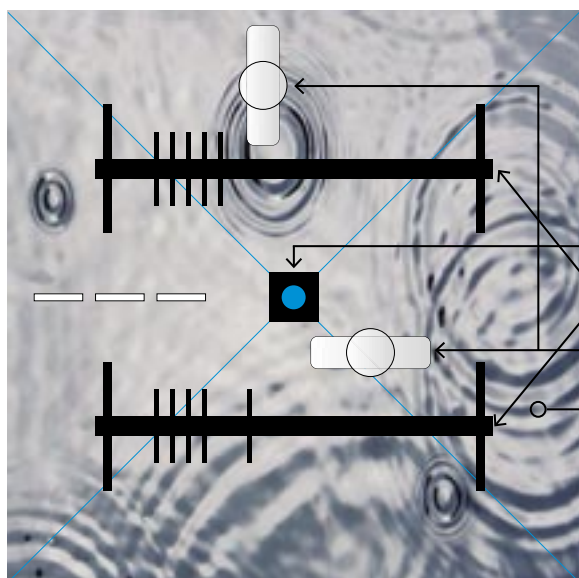
The water reflects on us... Water that penetrates through the dotted demarcating line, artificially dividing the space in two, in ME and YOU, in US and THE OTHERS. However, everyone can get wet, nevermind one's side...

Hangers will make us undress, will make us disclose one way or another.

And, immersed this way, there is only the white dotted line to remind us we are divided...

Me, you, them... What difference does it make? We are all wet and... disclosed.

text by Natalia Todorova

План на инсталацията: Installation plan:

План на стаята/ Room plan

Проектор на тавана в средата на стаята/ Mid-ceiling projector

Закачалките за дрехи/ Clothes hangers

Публиката/ The audience

Прожекцията/ The projection

Силвия Павлова
Silvia Pavlova

Силвия Павлова е родена през 1979 г. в София. През 2006 г. завършва специалност сценография в Нов български университет с авторски театрален проект. Член е на Асоциацията на модни и текстилни дизайнери в България. Първата ѝ самостоятелна изложба е през 2002 г. в галерия „Викинг“ (София), последвана от изложби в галерия „Възраждане“ (Пловдив, 2007 г.), „Триадис“ (София, 2007 г.) и изложбата „Ракли и музика“ (колажна техника - масло/текстил) отново във „Възраждане“ (Пловдив, 2007 г.). През 2005 г. Силвия печели първа награда на Втория национален конкурс за млади стилисти и дизайнери в раздел висша и авангардна мода и голямата награда на конкурса за цялостно представяне, а също и втора награда за живопис в националната инициатива „България - част от пъзела на Европа“ за картината „Начало“ (2007 г.), последвани от награда от участието ѝ в „Седмичката на изкуствата“ в Москва (2009 г.) за представяне на изложба в Бергамо, Италия (2009 г.). Излага свои работи на колективни изложби в Пловдивския панаир на изкуствата „Импресия“ (2006 и 2009 г.), Център за култура и дебат „Червената къща“ (София, 2007, 2009 г.), Дни на Българската култура в Рим, Италия (2007 г.). Също така редовно участва в Нощта на музеите и галериите в галерия „Възраждане“ в Пловдив (2007-2009 г.).

Silvia Pavlova was born in 1979 in Sofia. She has graduated in Stage Design from New Bulgarian University in 2006 with an individual theater project. She is a member of the Association of Fashion and Textile Designers of Bulgaria. Her first solo exhibition took place in *Viking Gallery* (Sofia, 2002), followed by ones in *Vazrazhdane Gallery* (Plovdiv, 2005), *Triadis* (Sofia, 2007) and the exhibition „Closets and Music“ (collage – oil/textile), again in *Vazrazhdane* (Plovdiv, 2007). In 2005 Silvia received first placement in the Second National Competition for Young Stylists and Designers in the Avant-Garde & Haute Couture section and the Grand Prix for overall presentation, as well as second placement for her painting in the nation-wide initiative „Bulgaria – A Piece of the European Puzzle“ for her work *Onset* (2007), all followed by a special prize for her solo exhibition project in Bergamo, Italy presented at the Moscow Arts Week (2009). She has lined up in collective expositions for the Plovdiv Fair of Arts *Impression* (2006 and 2009), Center for Culture and Debate *The Red House* (Sofia, 2007, 2009), The Days of Bulgarian Culture in Rome, Italy (2007). Also, she regularly participates in the Night of Museums and Galleries in the *Vazrazhdane Gallery* in Plovdiv (2007-2009).

Езда

*масло и текстил
100 x 100 см*

Riding

*oil & textile
100 x 100 cm*

Кристина

масло и текстил
81 x 100 см

Christina

oil & textile
81 x 100 cm

Двете

масло и текстил
130 x 100 cm

The two

oil & textile
130 x 100 cm

Змеица ме либи, мамо

масло и текстил
116 x 73 cm

A serpentine loves me, mother

oil & textile
116 x 73 cm

На сутринта

масло и текстил
116 x 89 см

In the morning

oil & textile
116 x 89 cm

Блян

масло и текстил
116 x 89 см

Reverie

oil & textile
116 x 89 cm

Ела

масло и текстил
100 x 70 cm

Come

oil & textile
100 x 70 cm

Сияна Карапанова

Syana Karapanova

Сияна Карапанова е родена през 1970 г. По образование е ландшафтен архитект, а днес работи предимно върху дърво. От 2005 г. до момента е галерист и куратор на галерия „Гая“, като преди това работи като декоратор на свободна практика и се занимава с дизайн и предпечат. Сияна е печелила различни награди и конкурси за пространствено изграждане (Програма ФАР, „Зелени бариери“, 1998 г.) и композиционно изграждане на растителността (София, община „Изгрев“, 2000 г.). През 2000 г. за реализирането на Структурната схема на Южен Парк – София, е откупен нейн екипен проект. Участвала е с проект в международното триенале „Интерарх-2000“ и е класирана на трето място в конкурса. Участвала е в изложбите „Какво направихме през 20-ти век?“ по покана на Катедра „Екология и ландшафтна архитектура“, Лесотехнически Университет, София (1999 г.), и „Екология и архитектура“ (Съюз на българските архитекти, София, 2000 г.). През 2006 г. организира изложбата „Една продукция на Инко и Сияна“, а през 2008 г. участва в обща експозиция в галерия „Пагане“. През март 2010 г. участва в обща експозиция в галерия „Папийон“ във Варна.

Syana Karapanova was born in 1970. She has graduated in Landscape Architecture, and is recently preoccupied with wood-carving. Since 2005 on she is the gallerist and curator of *Gaya Gallery*, and has worked earlier as a freelance decorator and print/layout designer. Syana has won various prizes and competitions in environmental design (e.g., under the PHARE programme, Green Barriers, 1998) and environmental verdure composition (Sofia, Izgrev County, 2000). A team project she developed for the Structural Scheme of Sofia's South Park has been accomplished. She has participated in *What Did We Do in the 20th Century?*, with an invitation from the Department of Ecology and Landscape Architecture (University of Forestry, Sofia, 1999), and *Ecology and Architecture* (Union of Bulgarian Architects, Sofia, 2000). In 2006 she curated the exhibition *A Production of Inko & Siana*, and in 2008 joined the collective exposition of *Pagane Gallery*. In March 2010 Syana participated in another exposition in *Papillon Gallery*, Varna.

Аз

инсталация, рисувано дърво и фотография
64,8 x 20,5 см

Това е жената, която изразява мен. Тя е обикновената домакиня и майка, с нищо неразличаваща се от другите до нея, с малки крака, защото няма начин да направи голяма крачка (също както аз се изплаших да участвам в гей прайда) и големи ръце, с които иска да прегърне света, ама ги крие и докато не се освободи в главата си, си остава една обикновена домакиня и майка с малки крака и големи ръце.

Me

instalation, painted wood & nphotography
64,8 x 20,5 cm

Here is the woman that represents me. She is an ordinary housewife and mother, in no way different than the others around her, with her little feet, because there is no way to make a big stride (just as I was afraid to join the Gay Pride), and with big hands wanting to embrace the world, but she is hiding them, and until her mind is not set free she remains an ordinary housewife with little feet and big hands.

Ясен Згуровски

Yasen Zgurovski

Ясен Згуровски е роден през 1974 г. в Губкин, Русия. През 2000 г. завършва специалност анимационна режисура в Нов български университет при проф. Иван Веселинов. Илюстратор е в редица издания на българския и чуждестранен печат.

Творческата му биография включва илюстрации за FAME Cards, списанията *Едно*, *Егоист*, *Инсайт*, *Интро*, *Капитал*, *Month2Come*, *Алтера*, *Разлики в картинки* (Next Page Foundation), *Free Medium* (Австралия), *The Sound of Drowning* (Англия), *reFRESH magazine* (Англия), *daydream* (Англия), *Tattoo Dimension* (Италия), *Pop Psychedelic* (Сингапур), *Kitchy Koo!* (Канада), *Museum of Wonders* (Италия), *Metro* (Чехия), *Queer Trash* (САЩ), работил е и с *Totally Erected*, *Coffee House*, *Life House*, *Free Front* и др. През 2009 г. прави самостоятелната изложба „Over Indulgence“ и участва в общите експозиции „Masters Re-Mastered“ (Гьоте Институт, София), „Изкуството руши стени“ (ос. Болшевик, Бургас), „Out Is In“ (Red Bull Space, Ню Йорк Сити, САЩ).

Повече на www.myspace.com/photonovela.

Yasen Zgurovski was born in 1974 in Gubkin, Russia. He has studied Cartoon Cinema under Prof. Ivan Veselinov, and in 2000 received his degree in Arts from New Bulgarian University, Sofia.

He has made illustrations for various Bulgarian and foreign editions. His artist bio includes illustrations for *FAME Cards*, the magazines *Edno*, *Egoist*, *Insight*, *Intro*, *Capital*, *Month2Come*, *Free Medium* (Australia), *The Sound of Drowning* (UK), *reFRESH magazine* (UK), *daydream* (UK), *Tattoo Dimension* (Italy), *Pop Psychedelic* (Singapore), *Kitchy Koo!* (Canada), *Museum of Wonders* (Italy), *Metro* (Czech Rep.), *Queer Trash* (USA), and has also worked with *Totally Erected Fashion House*, *Coffee House*, *Life House*, *Free Front* and others. In 2009 his exhibition *Over Indulgence* takes place, and also participates the collective exhibitions *Masters Re-Mastered* (Goethe Institute, Sofia), *Art Destroys Walls* (Bolshevik Island, Bourgas, Bulgaria), *Out Is In* (Red Bull Space, New York City, USA).

More about Yassen at www.myspace.com/photonovela.

Царици 1

смесена техника
42 x 29,7 cm

Queens 1

mixed technique
42 x 29,7 cm

Царици 2

смесена техника
42 x 29,7 cm

Queens 2

mixed technique
42 x 29,7 cm

Царици 3

смесена техника
42 x 29,7 cm

Queens 3

mixed technique
42 x 29,7 cm

Мирела Караджова
Mirella Karadzhova

Мирела Караджова е родена през 1987 г. в Бургас. От 2006 г. е студентка в специалност визуални изкуства в Нов български университет. Първите си професионални уроци по рисуване получава още в началното училище в класа на Бистра и Георги Терзиеви. Следва дълга пауза в гимназията, през която се отдава изцяло на френския език и култура и се формира като безрезервен франкофон. С настъпването на мига за избор на висше образование, категорично се връща към изкуството. Дълго време няма смелост да пробва с масло, докато преди година и половина не се запознава с най-голямата си муза – българският импресионист Иван Русев, от който има уникалния шанс да се учи. Участва в съвместната изложба с Иван Русев „Франция в картини“ в Алианс Франсез, Бургас (март 2010). От юни до септември 2010 г. нейни творби участват в международната експозиция „Ars Homo Erotica“ в Националния музей във Варшава, Полша.

От две години и половина работи в областта на графичния дизайн и рекламата, понастоящем практикува като graphiste във френска фирма за рекламни материали. Интересите на Мирела са от пътуване в чужбина до медитативни практики и писане (все по-рядко). Обожава розовото, coiffure, изкуството и “френските неща”.

Mirella Karadzhova was born in 1987 in Bourgas. Since 2006 she studies Visual Arts at New Bulgarian University, Sofia. She received her very first lessons in drawing early in the primary school under Bistra and Georgi Terziev. This was followed by a long break in the high school where she was completely devoted to French language and culture and grew into a wholehearted francophone. Once faced with deciding on higher education, she is absolutely back into arts. For a long period she won't dare using oil, up until meeting her biggest muse, the Bulgarian impressionist Ivan Russev, from whom she has the unique chance to learn. She participates in a joint exposition with Ivan Russev, named *France in Pictures*, at Alliance Française, Bourgas (March 2010). Her works are now included in the international exhibition *Ars Homo Erotica* at the National Museum in Warsaw, Poland (June-September 2010).

For the last two and a half years she is working as a graphic designer in advertisement, and is recently a graphiste in a French print advertising company. Mirella's interests vary from trips abroad to meditation exercises and writing (less and less). She adores pink, coiffure, art, and the “French stuff”.

Разкриване

масло
43 x 33 см

Coming out of the closet

oil on canvas
41 x 33 cm

Чиста любов

масло
43 x 33 см

Pure love

oil on canvas
41 x 33 cm

Бистра Величкова
Bistra Velichkova

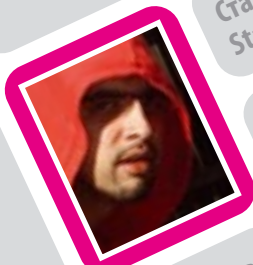
Васил Костов
Vasil Kostov

Мартин Златев
Martin Zlatev

Станмир Панайотов
Stanimir Panayotov

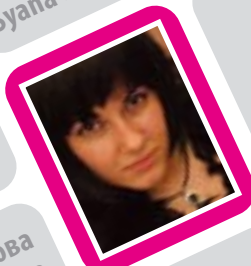
Наталия Тодорова
Natalia Todorova

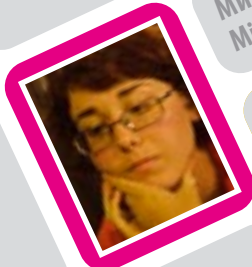
Сияна Карапанова
Syana Karapanova

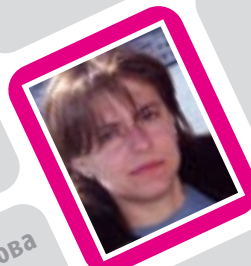
Мирела Караджова
Mirella Karadzhova

Мирослава Христова (дете)
Miroslava Christova (child)

Димана Иванова
Dimana Ivanova

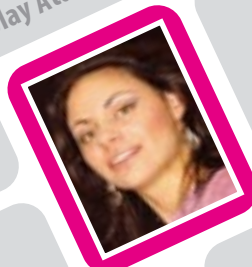
Емил Христов
Emil Christov

Николай Атанасов
Nikolay Atanasov

Силвия Павлова
Silvia Pavlova

Ясен Згуровски
Yasen Zgurovski

С подкрепата на:
With the support of:

ma
ma
cash

Trust for Civil Society
in Central & Eastern Europe

The Red House
Centre for Culture and Society
Червената Кука
House of Culture and Society